

STRATEŠKI RAZVOJNI PROGRAM OPĆINE MALA SUBOTICA OD 2015. DO 2020. GODINE

OPĆINA
MALA SUBOTICA

Strateški razvojni program
Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine

Strateški razvojni program
Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine

Strateški razvojni program
Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine

Strateški razvojni program
Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine

Strateški razvojni program
Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine

Strateški razvojni program
Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine

Strateški razvojni program
Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine

Strateški razvojni program
Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine

Naručitelj izrade Strateškog razvojnog programa:

Općina Mala Subotica
Glavna 29 a
40321 Mala Subotica
www.opcina-mala-subotica.hr

Izrada:

Regionalna razvojna agencija Međimurje REDEA d.o.o.
Bana J. Jelačića 22
40000 Čakovec
www.redea.hr

Mala Subotica, listopad 2016.

POPIS KRATICA

BDP	bruto domaći proizvod
DVD	dobrovoljno vatrogasno društvo
DZS	Državni zavod za statistiku
FINA	Financijska agencija
GP	granični prijelaz
HAKOM	Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti
HC	Hrvatske ceste
HGK	Hrvatska gospodarska komora
HOK	Hrvatska obrtnička komora
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
IKT	informacijsko-komunikacijske tehnologije
KU	kulturna udruga
KUU	kulturno-umjetnička udruga
LAG	Lokalna akcijska grupa
MENEA	Međimurska energetska agencija d.o.o.
MRRFEU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU
NN	Narodne novine
OCD	organizacija civilnog društva
OPG	obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
PPUO	Prostorni plan uređenja općine
PRR	Program ruralnog razvoja
REDEA	Regionalna razvoja agencija Međimurje d.o.o.
SRR	Strategija regionalnog razvoja
ŠRD	športsko-ribolovno društvo
SRU	sportsko-ribolovna udruga
TZ	turistička zajednica
ŽRS	Županijska razvojna strategija
ŽUC	Županijska uprava za ceste

SAŽETAK

Strateški razvojni program Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine nastao je iz potrebe za definiranjem ključnih odrednica za daljnji društveni i gospodarski razvoj općine. Ovaj dokument usklađen je sa svim relevantnim strateškim dokumentima na nacionalnoj i županijskoj razini.

Izrada Strateškog razvojnog programa započela je u prosincu 2015. godine pripremom analitičkog dijela dokumenta, a aktivnosti izrade su se nastavile tijekom siječnja, veljače i ožujka 2016. održavanjem radionica s članovima radne skupine koji su aktivnim sudjelovanjem pridonijeli u identificiranju glavnih razvojnih problema i potreba područja, izradi SWOT analize područja, te su predlagali aktivnosti za postavljene razvojne mjere.

Kao vizija odnosno željeno buduće stanje općine definirano je daljnje pozicioniranje i prepoznatljivost Općine Mala Subotica kao vrlo razvijene općine, u kojoj je dostupna sva infrastruktura, društveni i socijalni sadržaji, radna mjesta te kao općine koja njeguje svoju kulturu i tradiciju za buduće generacije.

Sukladno navedenom, odabrana je sljedeća vizija općine do 2020. godine:

Mala Subotica - Mjesto bogate tradicije, u kojem moderna društvena i komunalna infrastruktura čine savršen spoj za život i rad.

Kako bi se ostvarila zadana vizija, definirana su dva strateška cilja:

- **Cilj 1. Kvalitetni uvjeti za život lokalne zajednice**
- **Cilj 2. Poticajno poduzetničko okruženje**

Ovaj dokument sadrži opis razvojnih mjera i predviđenih aktivnosti po svakoj mjeri kojima će se ostvariti zadani strateški ciljevi. Izrađen je i *Finansijski plan provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine* po svakoj mjeri, u ukupnom iznosu od 81.878.500 kn te je izrađen i *Akcijski plan provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine* za razdoblje od 2016. do 2018. godine.

Ulogu provedbe, vrednovanja i izvještavanja javnosti o provedbi Strateškog razvojnog programa preuzet će Općinska uprava.

Izrada ovog dokumenta sufinancirana je sredstvima Europske unije iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.

SADRŽAJ

<u>SAŽETAK.....</u>	<u>3</u>
<u>PREDGOVOR .....</u>	<u>5</u>
<u>1. UVOD.....</u>	<u>6</u>
<u>2. ZNAČAJKE PODRUČJA .....</u>	<u>7</u>
<u>2.1. OPĆE ZNAČAJKE PODRUČJA.....</u>	<u>7</u>
<u>2.2. INFRASTRUKTURA .....</u>	<u>10</u>
<u>2.3. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE ZNAČAJKE PODRUČJA.....</u>	<u>14</u>
<u>2.4. GOSPODARSKE ZNAČAJKE PODRUČJA .....</u>	<u>21</u>
<u>3. ANALIZA RAZVOJNIH PROBLEMA PODRUČJA I SWOT ANALIZA.....</u>	<u>32</u>
<u>4. STRATEŠKI OKVIR.....</u>	<u>36</u>
<u>4.1. RAZVOJNA VIZIJA .....</u>	<u>36</u>
<u>4.2. RAZVOJNI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE .....</u>	<u>37</u>
<u>5. OPIS MJERA .....</u>	<u>38</u>
<u>6. USKLAĐENOST S DRUGIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA.....</u>	<u>47</u>
<u>7. FINANCIJSKI PLAN .....</u>	<u>51</u>
<u>8. PLAN PROVEDBE .....</u>	<u>56</u>
<u>9. PRAĆENJE, VREDNOVANJE I IZVJEŠTAVANJE.....</u>	<u>62</u>
<u>POPIS SLIKA.....</u>	<u>63</u>
<u>POPIS TABLICA .....</u>	<u>64</u>
<u>POPIS KORIŠTENIH IZVORA.....</u>	<u>65</u>
<u>PRILOG 1. MIŠLJENJE MINISTARSTVA ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE O POTREBI STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ I OCJENE PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU .....</u>	<u>67</u>

PREDGOVOR

Poštovani,

izuzetna mi je čast predstaviti vam iznimno važan i temeljni dokument razvoja općine Mala Subotica. Strateški razvojni program Općine Mala Subotica do 2020. godine ključni je strateški dokument kojim se definira smjer ukupnog gospodarskog i društvenog razvoja naše općine. Njome nije definirana samo vizija koju težimo ostvariti, već određuje i svakodnevne korake kojima nastojimo zadovoljiti potrebe naših stanovnika za kvalitetnim stanovanjem, radom, dostupnošću i izborom radnih mesta, obrazovanjem, zdravljem, zaštitom okoliša, kuliturom i sportom. U ovaj strateški dokument utkana je želja da svaki stanovnik općine definiranim ciljevima i mjerama bude potaknut da vlastitim idejama, radom i voljom pridonosi održivom i kvalitetnom razvoju sredine u kojoj živi i da pridonese stvaranju sigurne i poticajne sredine po mjeri svakog čovjeka.

Svako od naselja općine ima svoju povijest, tradiciju i značaj, s različitim, a opet istim potrebama. Stoga je izrada Strateškog razvojnog programa koncipirana na način da se na željeni razvoj gleda očima stanovnika naše općine pritom nudeći jasno definirani akcijski plan rješavanja problema s utvrđenim prioritetima i rokovima. Postupak izrade tekao je od prvotne analize trenutnog stanja u svim važnim segmentima u suradnji s predstavnicima javnog, poslovnog i civilnog sektora, nakon čega je uslijedilo prikupljanje ideja za promicanje razvoja da bi postupak bio dovršen konačnim definiranjem strateških ciljeva i razvojnih mjera na temelju prikupljenih informacija.

Razvoj i podizanje kvalitete života lokalne zajednice te poticajno poduzetničko okruženje definirani su kao glavni ciljevi do 2020. godine. Na taj način stvara se poželjna sredina za život i rad u kojoj baština i suvremenost zajedničkim snagama pokreće gospodarstvo i društveni život, uz uvažavanje različitosti i posebnosti, posebice nacionalnih manjina. Predviđenim mjerama idućim generacijama ne želimo stvoriti samo trenutnu, već trajnu vrijednost, te stoga Općina Mala Subotica preuzima punu odgovornost za postizanje ciljeva zacrtanih Strateškim razvojnim programom.

Uvjerenja sam da će stanovnici naše općine pokazati snagu pripadnosti uređenoj i odgovornoj zajednici koja svoju odgovornost očituje u društvenom, ekološkom, prostornom, kulturnom i povijesnom kontekstu, te da će svatko svojim vještinama i radom pridonijeti sveobuhvatnom gospodarskom i održivom razvoju naše općine. Svi zainteresirani su i nadalje pozvani na aktivno uključivanje u provedbu Strateškog razvojnog programa, na podnošenje novih komentara i ideja, ali i kritika.

Posebno zahvaljujem svima koji su svojim angažmanom dali doprinos izradi ovog dokumenta.

U Maloj Subotici 21. listopada 2016.

Vladimir Domjanić, načelnik

1. UVOD

Svrha strateškog planiranja je osigurati učinkovito upravljanje raspoloživim resursima određenog područja na duži vremenski period s ciljem postizanja napretka u društvenom i u gospodarskom smislu. U Republici Hrvatskoj strateško planiranje odvija se na tri razine upravljanja: državnoj, regionalnoj i lokalnoj, pri čemu sve trebaju biti usklađene, uključujući i razinu EU-a. Strateškim dokumentima određuje se željeno buduće stanje (vizija) i potrebni resursi za njegovo postizanje (ciljevi, prioriteti, mјere, projekti), a temeljeno na identificiranim potrebama koje proizlaze iz trenutnog stanja.

Strateški razvojni program Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine nastao je temeljem suradnje predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora s područja općine kao članova radne skupine te predstavnika Regionalne razvojne agencije Međimurje REDEA d.o.o. kao vanjskih suradnika u izradi.

Metodologija izrade i provedbe te način vrednovanja Strateškog razvojnog programa većim se dijelom naslanja na Pravilnik o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 147/14). Svrha prilagodbe jest postizanje ujednačenog pristupa planiranju, povezanosti sa županijskom razvojnom strategijom te usklađenosti sa ciljevima i prioritetima u drugim strateškim dokumentima i programima (županijskim, nacionalnim, sektorskim, kao i EU programima).

Izрадa Strateškog razvojnog programa Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine započela je izradom osnovne analize u kojoj su razmatrane osnovne značajke područja poput geografskog položaja, infrastrukture, zaštite okoliša, gospodarstva, demografske strukture i društvenih djelatnosti. Za obradu analitičkih podataka korišteni su relevantni pokazatelji prikupljeni od mjerodavnih institucija (DZS, FINA, HGK, HZZ, HOK). Zatim su uslijedile dvije radionice s radnom skupinom na kojima su definirani razvojni problemi i potrebe područja, izrađena je SWOT analiza, te su razmatrani postavljeni ciljevi, prioriteti i mјere Strateškog razvojnog programa u kontekstu predlaganja potencijalnih aktivnosti kako bi se realizirale razvojne potrebe i na taj način postigao viši stupanj društvenog i gospodarskog razvoja općine.

Nakon održanih konzultacija sa svim relevantnim dionicima, izrađivač Strateškog razvojnog programa detaljnije je razradio mјere koje, uz opis i ključne aktivnosti, sadrže definirane nositelje mјera te očekivane rezultate mјera (pokazatelje ishoda) za vrednovanje razine doprinosa pojedine mјere konkretnom prioritetu odnosno cilju.

U svrhu provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine s obzirom na definirane strateške razvojne ciljeve, prioritete i mјere, predviđeni su različiti izvori finansijskih sredstava, i to lokalnog, županijskog ili državnog proračuna, EU fondova i drugih izvora financiranja. Također, za period od 2016. do 2018. godine izrađen je i Akcijski plan provedbe Strateškog razvojnog programa.

Za nadzor i vrednovanje provedbe strateškog razvojnog programa bit će zadužena Općinska uprava.

2. ZNAČAJKE PODRUČJA

2.1. OPĆE ZNAČAJKE PODRUČJA

2.1.1. GEOGRAFSKA I ADMINISTRATIVNA OBILJEŽJA

Općina Mala Subotica nalazi se u središnjem dijelu Međimurske županije, a prostire se na površini od 36,71 km² što čini 5,03% ukupne površine Međimurske županije.¹ Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine u općini živi ukupno 4.736 stanovnika u šest naselja: Sveti Križ, Mala Subotica, Palovec, Strelec, Držimurec i Piškorovec, a susjedne jedinice lokalne samouprave su gradovi Čakovec i Prelog te općine Pribislavec, Belica, Domašinec, Donji Kraljevec i Orehovica.

Ono što je posebno važno za područje općine je to da je ostalo vrlo malo prirodnih i doprirodnih područja, a sve više prevladavaju poluprirodna i umjetna područja, koja je u većoj mjeri ili potpuno promijenio čovjek. Područje općine karakterizira široka aluvijalna ravan nastala djelovanjem Mure i Drave. Promatrano sa županijske razine, područje općine geografski pripada cjelini Donje Međimurje, koju karakterizira nizinski reljef blago nagnut prema istoku, u smjeru otjecanja glavnih tokova. Prirodni krajobraz na području prisutan je u ostacima šuma, a veći kompleksi šuma nalaze se u predjelima poznatim pod nazivima Sobočki gaj, Gaj, Škarje i Velika senokoša. Veći dio šuma nalazi se u privatnom vlasništvu (oko 64,38% svih šuma - 284,31 ha), a dio je pod državnom upravom (oko 35,62% svih šuma - 157,31 ha). Državnim šumama na području općine gospodari Šumarija Čakovec.

Kroz općinu teče rječica Trnava, koja dolazi od Čakovca sa zapadne strane, a poslije Turčića nastavlja tok prema rijeci Muri. Nažalost, vodotok Trnava na području općine onečišćen je brojnim izljevima uzvodno jer služi kao recipijent otpadnih voda za gotovo sva naselja uzvodno od općine, a kod naselja Piškorovec kanal je često zatrpan, zagađen i služi kao divlji deponij otpada.²

Klima je umjereni kontinentalna, a s obzirom na to da ovo područje dijelom pripada Panonskoj nizini, karakterističan je brz prijelaz temperaturu iz hladnijeg dijela godine u topliji dio godine. Mjesec kolovoz je najtoplij s prosječnom temperaturom od 23°C, dok je veljača najhladniji mjesec u godini s prosječnom temperaturom od -2°C.³ Područje općine pripada u vlažnije krajeve pa su tako česti proljetni mrazovi i pljuskovi, a u srpnju i kolovozu nerijetko i tuča. Tijekom rujna i listopada vrlo često se javlja gusta magla.

JAVNA UPRAVA

Općina Mala Subotica je jedinica lokalne samouprave čiji je naziv, područje, sjedište te samoupravni djelokrug određen Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te Statutom Općine Mala Subotica. Sukladno Statutu tijela Općine su Općinski načelnik i Općinsko vijeće. Općinski načelnik zastupa Općinu te predstavlja nositelja izvršne vlasti dok Općinsko

¹ II. Izmjena i dopuna PPUO Mala Subotica

² Izvor: PPUO Mala Subotica

³ Izvor: Državni hidrometeorološki zavod

vijeće koje čini 14 vijećnika predstavlja predstavničko tijelo lokalne samouprave i građana te je ovlašteno za donošenje odluka i akata u okviru prava i dužnosti Općine. U svrhu ostvarivanja neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima Općina je kao oblik mjesne samouprave osnovala sljedeće mjesne odbore: Mala Subotica, Palovec, Držimurec-Strelec, Piškorovec i Sveti Križ. Općina Mala Subotica samostalno donosi odluke koje se odnose na poslove iz samoupravnog djelokruga s ciljem ostvarivanja prava građana i obavljanja poslova od lokalnog značaja. Sukladno tome Općina provodi poslove kao što su prostorno i urbanističko planiranje, uređenje naselja i stanovanje, briga o djeci, odgoj i osnovnoškolsko obrazovanje, socijalna skrb, kultura, tjelesna kultura i šport, unaprjeđenje prirodnog okoliša, civilna zaštita i dr. Općina Mala Subotica ima svoj grb i zastavu, a dan Općine obilježava se 2. srpnja. Prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 158/13) općina spada u II. skupinu razvijenosti s indeksom razvijenosti od 70,61% od prosjeka Republike Hrvatske.

U Općini Mala Subotica zaposleno je četvero djelatnika (pročelnik jedinstvenog upravnog odjela, viši referent uprave, viši referent finansijsko-računovodstvenih poslova i komunalni radnik) te komunalni redar na pola radnog vremena (Općina sufinancira pola iznosa plaće komunalnog redara zajedno s Općinom Pribislavec). Proračun Općine u 2013. godini iznosio je 10.940.800,60 kn, u 2014. godini 8.999.202,00, a u 2015. godini 7.037.269,00 kn.

Općina je **članica Lokalne akcijske grupe Međimurski doli i bregi**. Područje LAG-a Međimurski doli i bregi objedinjeno je područje jednog grada i trinaest općina u zapadnom i središnjem dijelu Međimurske županije te obuhvaća sljedeće jedinice lokalne samouprave: grad Mursko Središće, općine Belica, Domašinec, Pribislavec, Mala Subotica, Podturen, Gornji Mihaljevec, Nedelišće, Selnica, Strahoninec, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Martin na Muri, Šenkovec i Štrigova. Lokalna akcijska grupa (LAG) je javno-privatno partnerstvo predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora određenog ruralnog područja koje povezuju zajedničke značajke kao: zajednička tradicija, lokalni identitet, osjećaj pripadnosti te potrebe i očekivanja. Članovima LAG-a olakšava se pristup EU fondovima kroz zajedničke projekte njihovih lokalnih zajednica.

2.1.2. KULTURNA I POVIJESNA BAŠTINA

Prvo naselje općine koje se spominje u pisanim dokumentima je naselje **Sveti Križ** koje je najvjerojatnije dobilo naziv po križarima jer su se na tome području skupljali u pohodima na Svetu zemlju krajem 11. i početkom 12. stoljeća. Naziv imanja **Subotica** prvi put se spominje 1256. godine i to kao *Zumbathel*, a 1264. prvi put se spominje i naziv naselja Palovec.⁴ Zbog strijelaca koji su čuvali granicu Arpadovića u 14. stoljeću nastalo je naselje **Strelec**, a 1336. godine spominje se Deser nec, današnji **Držimurec**.⁵

Poznati pisani tragovi župe Mala Subotica postoje iz 1334. godine kada se u cijelom Međimurju spominju tri župe po mjestu postojanja i zaštitnicima. Općina obuhvaća jednu župu i to Župu Rođenja Blažene Djevice Marije koja pripada Donjomeđimurskom dekanatu Varaždinske biskupije.⁶ Općina Mala Subotica poznata je i po prvom hrvatskom

⁴ Informativno glasilo Općine Mala Subotica „Naš listek“, lipanj 2003.

⁵ www.opcina-mala-subotica.hr

⁶ www.biskupija-varazdinska.hr

Schönstattskom svetištu koje je posvećeno Majci Triput Divnoj, Kraljici i Pobjednici Schönstattskoj.⁷

Na području Općine Mala Subotica spominje se nekoliko značajnih osoba:

- Franjo Imprey, porijeklom Mađar, jedan je od prvih župnika koji je u vrijeme mađarizacije počeo pisati na hrvatskom jeziku i upravo je iz tog razloga ime Mala Subotica prihvaćeno od strane Jugoslavije.
- Vlado Mihaljević-Kantor, rođen u Maloj Subotici 1954. godine, učitelj, pisac, kantor i pjevač iz Međimurja, napisao je mnoga djela među kojima je i „Općina i župa Mala Subotica“ iz 1997. godine.
- Tomaš Goričanec, rođen u Maloj Subotici 1815. godine, bio je jedan od istaknutih hrvatskih kajkavskih epskih pjesnika. Napisao je spjev o najslavnijoj hrvatskoj bitci i pobedi nad Turcima „Opseđenje i pobjoj sisečki“ te više pjesama na latinskom jeziku.

Zaštićena kulturna dobra na području prikazana su u tablici ispod, a važno je istaknuti da zaštićeno kulturno dobro crkva Porođenja Marijinog datira čak iz 11. stoljeća. Osim zaštićenih kulturnih dobara na području se nalazi nekoliko spomenika graditeljske baštine (kapelice, poklonci, raspela i/ili pilovi) te par arheoloških nalazišta (nalazište uz kapelu sv. Križa, nalazište na starom groblju u Sv. Križu te nalazište uz Župnu crkvu Porođenja Marijinog u Maloj Subotici).

TABLICA 1. ZAŠTIĆENA KULTURNA DOBRA NA PODRUČJU OPĆINE MALA SUBOTICA

OZNAKA DOBRA	MJESTO	NAZIV	VRSTA KULTURNOG DOBRA
Z-1118	Mala Subotica	Crkva Porođenja Marijinog i kurija župnog dvora	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-1490	Mala Subotica	Inventar crkve Porođenja Marijina	Pokretno kulturno dobro - zbirka
Z-1122	Sveti Križ	Crkva sv. Križa	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Izvor: *Registar kulturnih dobara, Ministarstvo kulture, 2015.*

Vezano uz nematerijalnu kulturnu baštinu, u naselju Mala Subotica nalazi se **etno zbirka** u kojoj su izloženi stari alati, tradicionalne nošnje, stare rukotvorine, slike i tkalački stan. Etno zbirku osnovala je Kulturno umjetnička udruga „Zvon“ koja djeluje od 1996. godine, te od tada okuplja članove u tamburaškoj, folklornoj, dramskoj, etno skupini i zboru, a kroz radionicu ručnih radova s ciljem obnove i rekonstrukcije tradicionalnih odjevnih predmeta prenose svoje znanje na mlađe generacije. Etno zbirka je uključena u turističku ponudu Međimurske županije putem portala www.visitmedjimurje.com kojim upravlja Turistička zajednica Međimurske županije.

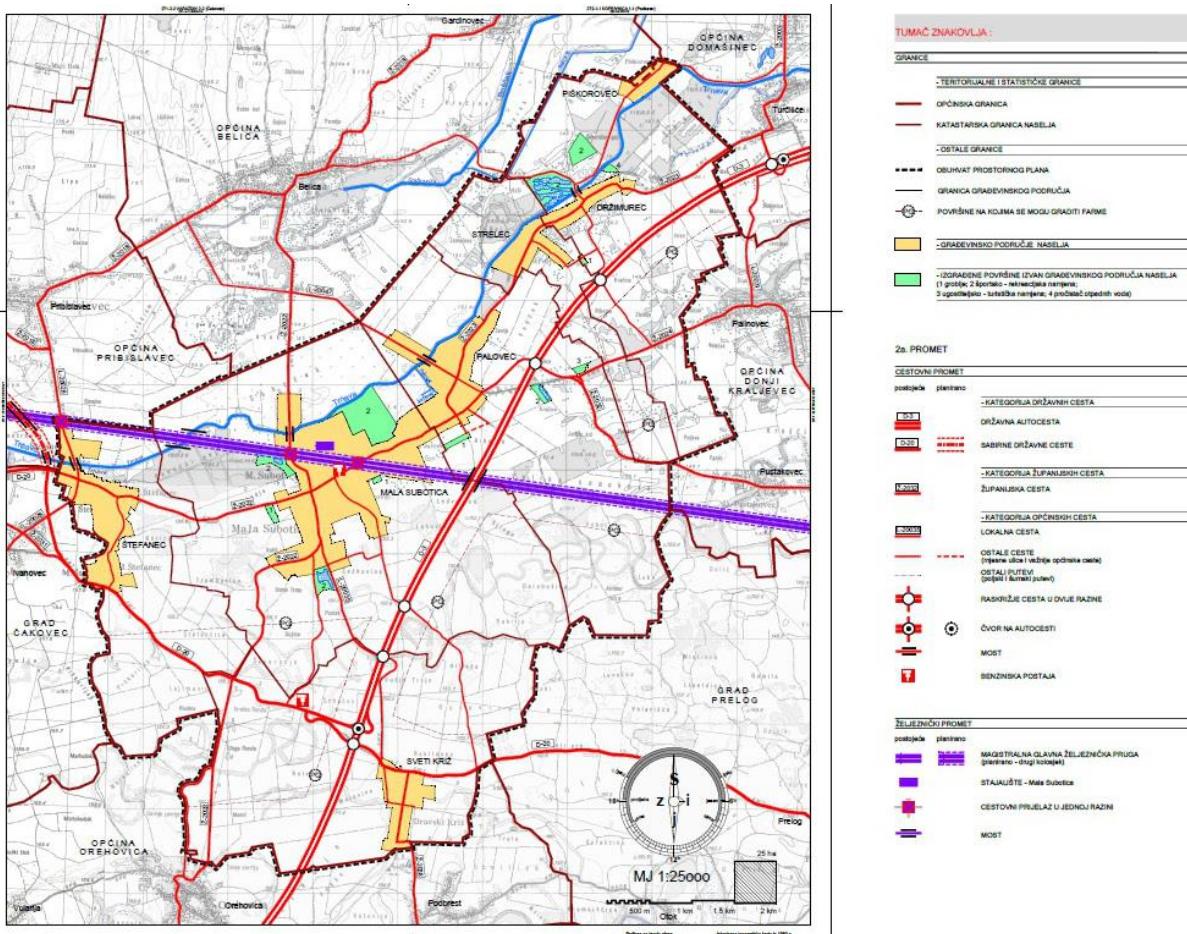
⁷ www.opcina-mala-subotica.hr/povijest-zupne-crkve/

2.2. INFRASTRUKTURA

2.2.1. PROMET I PROMETNA INFRASTRUKTURA

Općina Mala Subotica zauzima povoljni prometni položaj zbog toga što je na koridoru svih važnih prometnih pravaca (državna cesta, željezница i čvor autoceste). Državna cesta D-3 GP Goričan – Čakovec – Varaždin – Zagreb jednim dijelom prolazi kroz općinu. Autocesta A4 ima čvor „Čakovec“ s ulazom i izlazom kraj mjesta Sveti Križ. Na području općine još prolazi sabirna državna cesta D-20, županijske ceste ŽC 2022, ŽC 2023, ŽC 2024 i ŽC 2038, te lokalne ceste LC-20024, LC-20035, LC-20047, LC-20051, LC-20053 i LC-20088, prikazane na slici ispod, a dužine i vrste svih cesta na području općine prikazane su u tablici 2.

SLIKA 1. PRIKAZ PROMETNE INFRASTRUKTURE NA PODRUČJU OPĆINE MALA SUBOTICA

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Mala Subotica

TABLICA 2. DUŽINA CESTA NA PODRUČJU OPĆINE MALA SUBOTICA

VRSTA CESTE	DUŽINA U KM
autocesta	8,5
državne ceste	11
lokalne ceste	9
nerazvrstane ceste	95
županijske ceste	12

Izvor: Općina Mala Subotica

Općinom prolazi željeznička pruga koja prometuje na relaciji Čakovec – Mala Subotica – Kotoriba. Dio međunarodne prometne pruge 1. reda Budimpešta–Kotoriba–Čakovec–Varaždin–Zagreb prolazi kroz područje općine, te njena duljina kroz općinu iznosi 7,3 km.

Što se tiče pješačko - biciklističkih staza odnosno traka, one su u naseljima Mala Subotica i Palovec izgrađene uz glavne ceste (ukupne dužine 7,5 km) dok ostala naselja u općini nemaju izgrađene staze, a koje su po projektu aglomeracije u planu izgradnje.

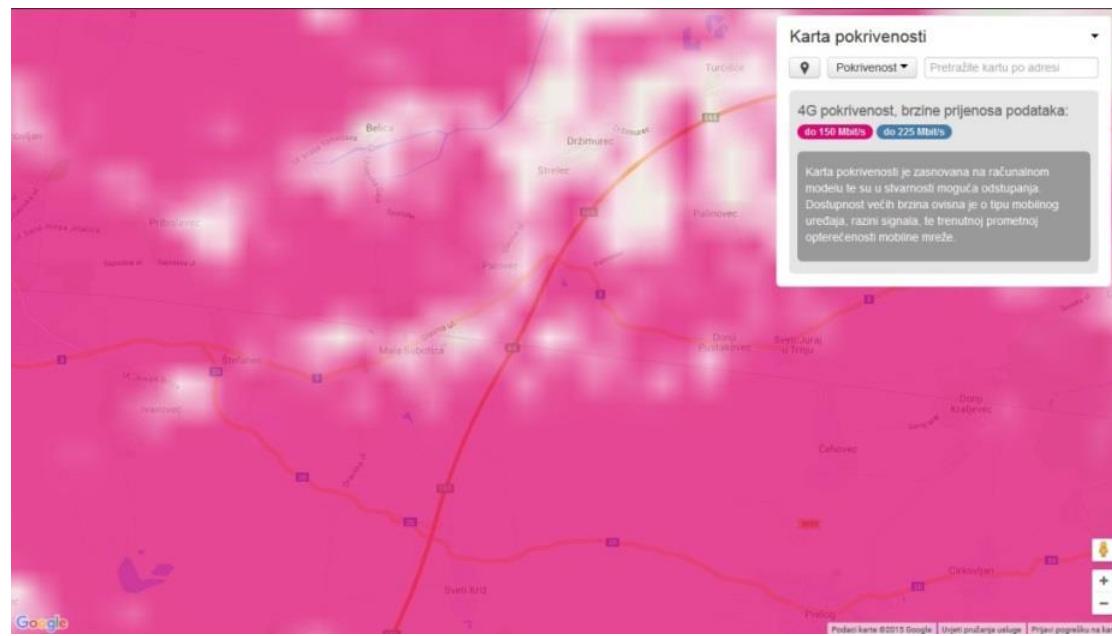
2.2.2. OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

Za distribuciju električne energije u općini Mala Subotica zadužena je Elektra Čakovec. Na području općine nalaze se sljedeća transformatorska i rasklopna postrojenja: jedno jačine TS 400 kVA i jedno jačine TS 250 kVA te dvanaest jačine TS 160 i 100 kVA dok su u planu izgradnje još četiri postrojenja. Kroz općinu prolaze i dalekovodi 35 (10/20) kV kao i podzemni (nadzemni) kabelski vodovi od 10/20 kV čija izgradnja također nije završena. Na području općine je za potrošnju električne energije evidentirano 1491 mjerno mjesto, od toga se 146 mjernih mjesta nalazi u kategoriji poduzetništvo, a 1345 u kategoriji kućanstvo.

2.2.3. TELEKOMUNIKACIJE

Općina na svom području ima dostupnu uslugu fiksnog telefonskog priključka 2G (GSM, GPRS, EDGE) brzine do 240 kbit/s, 3G (UMTS, HSPA) brzine do 42.2 Mbit/s i 4G (LTE) mreže brzine do 150 Mbit/s. Treba napomenuti da nisu sve mreže jednakom dostupne na cijelokupnom području općine Mala Subotica. Također, dva ugostiteljska objekta u općini pružaju uslugu HotSpota. Slika 2. prikazuje kartu pokrivenosti 4G mreže dobivenu na računalnom modulu Hrvatskog Telekoma. U naselju Mala Subotica nalazi se mjesna telefonska centrala te GSM bazna postaja, a kroz sva naselja općine prolaze korisnički i spojni vodovi i kanali.

SLIKA 2. KARTA POKRIVENOSTI 4G MREŽE NA PODRUČJU

Izvor: Hrvatski Telekom, prosinac 2015.

U općini nije dostupan širokopojasni Internet. Tek 34,5 % kućanstva koristi brzi pristup Internetu dok je prosjek Međimurske županije 41,9 %.⁸ U tablici 3. prikazan je postotak kućanstava općine Mala Subotica s brzim pristupom Internetu, što upućuje na potrebu ulaganja u razvoj te vrste infrastrukture, ali i poticanje pojedinaca na njeno korištenje.

TABLICA 3. KUĆANSTVA OPĆINE S PRISTUPOM INTERNETU

	Postotak kućanstva s ugovorenom brzinom u Mbit/s pristupa Internetom			Broj kućanstava	Broj stanovnika
	2 do 4	4 do 10	10 do 20		
MALA SUBOTICA	22,78	11,03	0,72	1.414	4.736
MEDIMURSKA ŽUPANIJA	26,43	12,96	1,46	35.151	112.783

Izvor: Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

2.2.4. PLINOOPSKRBA

Sustavom plinoopskrbe na području općine upravlja tvrtka Međimurje plin d.o.o. Sva kućanstava u naseljima općine, osim naselja Piškorovec, imaju mogućnost priključenja na magistralni ili lokalni plinovod. Sukladno tome, u svim naseljima nalaze se reducijske stанице, dok je u Piškorovcu u planu izgradnja stанице. Prema podacima vidljivima iz tablice 4. samo 58,6 % kućanstava općine povezano je na plinski sustav.

TABLICA 4. PODACI O OPSKRBI PLINOM U 2015. GODINI

NASELJE	DUŽINA PLINOVODA (U M)	BROJ POTROŠAČA		POTROŠNJA PLINA (U KWH)	
		PRAVNE OSOBE	KUĆANSTVA	PRAVNE OSOBE	KUĆANSTVA
Mala Subotica	17.801	34	488	952.309	4.212.535
Palovec	13.653	12	207	124.872	1.646.738
Strelec	4.396	2	63	3.784	401.351
Držimurec	7.807	8	69	279.900	390.818
Sveti Križ	7.058	4	66	19.664	471.957
UKUPNO	50.715	60	893	1.380.529	7.123.399

Izvor: Međimurje plin d.o.o.

⁸ Izvor: HAKOM. Širokopojasni Internet je zajednički naziv za načine povezivanja na Internet koji omogućuju velike brzine prijenosa podataka.

2.2.5. VODOOPSKRBA, ODVODNJA I PROČIŠĆAVANJE

Usporedi li se priključenost domaćinstava na vodoopskrbni sustav u međimurskim općinama i gradovima, po niskom stupnju priključenosti izdvaja se i općina Mala Subotica s udjelom od samo 67 % priključenosti, kao što je i prikazano u tablici ispod. Općina još uvijek nema riješen sustav odvodnje otpadnih voda, međutim, izvršena je identifikacija aglomeracije koja bi se trebala nalaziti u Držimurcu veličine 2000 – 10000 ES, prema Planu provedbe vodno-komunalnih direktiva.⁹ Sva naselja općine, osim Svetog Križa, će se priključiti na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda u Podturnu, dok će se Sveti Križ priključiti na pročistač u Podbrestu. Područjem općine prolazi magistralni opskrbni cjevovod koji opskrbljuje sva kućanstva i gospodarske objekte. Međutim, po projektu aglomeracije također se planira i dogradnja novih cjevovoda.

TABLICA 5. VODOOPSKRBA I ODVODNJA

Broj domaćinstava (popis privatnih kućanstava iz 2011.)	Broj vodo- priključ. (kom)	Postotak priključenosti	Br. vodo- priključ. gospod. (kom)	Dužina vodo- mreže (m)	Potrošnja vode (m ³)
1314	94410	67 %	4511	2442712	10832313

Izvor: Međimurske vode d.o.o.

⁹ <http://www.voda.hr/hr/plan-provedbe-vodnih-direktiva>

¹⁰ odnosi se na broj vodovodnih priključaka u kućanstvu naselja u sastavu općine, stanje sa 31.12.2014.

¹¹ odnosi se na broj vodovodnih priključaka u gospodarstvu, za razdoblje od 1.10.2013. do 30.9.2014.

¹² dužine se odnose na sekundarne vodove, dok dužine magistralnih vodova nisu navedene, stanje sa 31.12.2014.

¹³ odnosi se na ukupnu potrošnju vode naselja u sastavu Općine (potrošnja vode u kućanstvu+potrošnja vode u gospodarstvu i ustanovama), za razdoblje od 1.10.2013. do 30.9.2014.

2.3. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE ZNAČAJKE PODRUČJA

2.3.1. KRETANJE BROJA STANOVNika

U svibnju 2012. godine naselje Štefanec izdvaja se iz Općine Mala Subotica i postaje dio Grada Čakovca. S obzirom na to da su za ovu analizu korišteni demografski podaci iz Popisa stanovništva iz 2011. godine dijelovi poglavlja uključuju i stanovništvo naselja Štefanec, jer poneki demografski podaci nisu dostupni za sva naselja, već zbirno na razini općine. Kada se zbroji stanovništvo prema podacima iz Popisa stanovnika 2011. godine bez Štefanca, broj stanovnika općine Mala Subotica iznosi 4.736, od toga 2.315 muškaraca i 2.421 žena, a broj stanovnika općine predstavlja 4,2 % stanovnika Međimurske županije.

Od 1981. do 2011. godine, u razdoblju od 30 godina, kao što je i vidljivo u tablici 6., broj stanovnika općine smanjio se tek za 3%. Naselje Piškorovec nastalo je 2000. godine iz naselja Držimurec, no međutim zbog adrese mještana koja je još u 2001. godini za sve mještane bila Držimurec 1, stanovništvo Piškorovca vidljivo je tek po popisnoj metodi iz 2011. godine. Na području općine registrirano je 1.314 kućanstava, što predstavlja 3,7 % od ukupnog broja kućanstava u Međimurskoj županiji (35.151 registriranih kućanstava).

Po nacionalnoj pripadnosti najviše stanovnika se izjašnjava kao Hrvati (86,2 %) te kao Romi (12,7 %). Prema religijskoj pripadnosti, najveći udio imaju katolici s 96,29 %, dok su ostali izjašnjeni kao protestanti, ateisti ili se ne izjašnjavaju.

TABLICA 6. KRETANJE BROJA STANOVNiŠTVA PO NASELJIMA

NASELJE	POPIS 1981.	POPIS 1991.	POPIS 2001.* PREMA EU POPISNOJ METODI		POPIS 2011.	BROJ PRIVATNIH KUĆANSTAVA 2011.
			375	410		
Sveti Križ	349	347	375	410	118	
Mala Subotica	2301	2269	2156	1986	606	
Palovec	1129	1132	1129	984	276	
Strelec	325	341	317	296	89	
Držimurec	728	793	946	388	117	
Piškorovec*				672	108	
Štefanec**	791	807	753	716	240	
UKUPNO:	5.623	5.689	5.676	5.452	1.554	
UKUPNO BEZ ŠTEFANCA:				4.736		1.314

*Mora se naglasiti da je podatke o broju stanovnika za 1991. i 2001. teško uspoređivati s obzirom da je 2001. korištena popisna metoda EU po kojoj se odvojeno prikazuje stalno stanovništvo i stanovništvo koje je prijavljeno na određenoj adresi u Državi, ali stvarno duže od godine dana boravi izvan mjesta, najčešće radi stalnog zaposlenja. Izvor: Državni zavod za statistiku - Kontingenti stanovništva po gradovima/općinama; podaci za 2011.; Državni zavod za statistiku - Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857.-2001.

* Naselje Piškorovec nastalo je 2000. godine, kada se je izdvojilo iz naselja Držimurec.

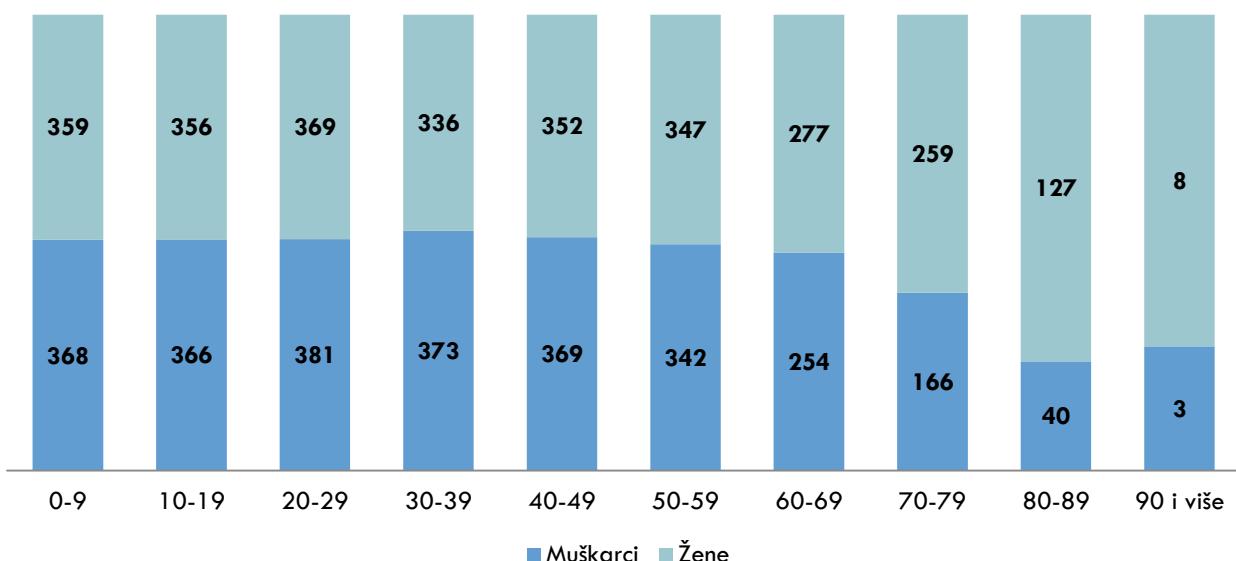
** U svibnju 2012. godine Štefanec se izdvaja iz Općine Mala Subotica i pripaja Gradu Čakovcu.

2.3.2. DOBNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA

Na slici 3. koja prikazuje demografsku piramidu za 2011. godinu vidljivo je da je broj stanovnika po godinama pa i spolu gotovo podjednak. Jedina vidljiva oscilacija je u godinama od 80 i više, gdje je vidljivo da je daleko veći broj žena nego muškaraca. Prema podacima iz Popisa stanovništva 2011., prosječna dob stanovnika na području općine iznosi 38,4 godine (prosjek županije – 40 godina).

Broj sklopljenih brakova na području općine u 2014. iznosi ukupno 16, od toga 8 u građanskom te 8 u vjerskom obliku.¹⁴

SLIKA 3. BROJ STANOVNIKA PREMA SPOLU I GODINAMA PREMA POPISU STANOVNIŠTVA 2011.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis 2011.

2.3.3. RADNO SPOSOBNO STANOVNIŠTVO

Radno sposobno stanovništvo ili radni kontingenat čine pripadnici starosnih skupina između 15. i 64. godine života. Broj i struktura radnog kontingenata čini demografski okvir za tržište rada. Radno sposobno stanovništvo općine Mala Subotica prema Popisu stanovništva iz 2011. godine čini 3.496 osoba, od toga 1.779 muškaraca i 1.717 žena. Ovi podaci pokazuju da je 64,1% stanovništva općine Mala Subotica u radno sposobnoj dobi i da može aktivno sudjelovati u gospodarskim procesima. Struktura uzdržavanog stanovništva (mladi do 14 godina i staro stanovništvo u dobi starijoj od 65) pokazuje povoljne karakteristike, jer je udio kontingenata mladih koji su potencijalna buduća radna snaga veći od staračkog stanovništva.

2.3.4. DEMOGRAFSKA KRETANJA

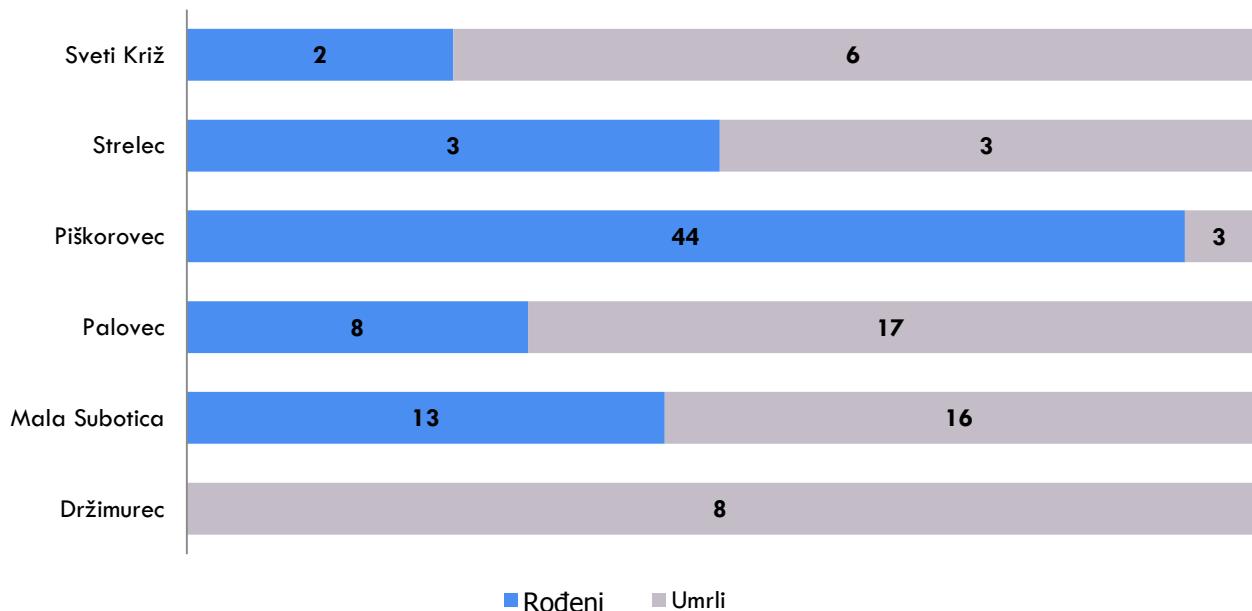
Prirodni prirast prikazuje razliku između broja rođenih i broja umrlih u jednog godini na određenom području. Na području općine Mala Subotica u 2014. godini broj rođenih iznosio je 70, a broj umrlih 52, što znači da je prirodni prirast pozitivan i on iznosi 18 (detaljnije prikazano po naseljima u sastavu općine Mala Subotica na slici 4). Prirodni prirast Međimurske županije u 2014. iznosio je 9, te je on također pozitivan (rođenih: 1113, umrlih: 1104). Od 25 lokalne samouprave u Međimurskoj županiji, općina Mala Subotica spada među 11 jedinica s pozitivnim prirodnim prirastom. Prema podacima vidljivima iz slike 4., najviše je

¹⁴ Ured državne uprave Međimurske županije, Podaci iz matičnih ureda za 2014. godinu

rođenih u 2014. godini u naselju Piškorovec, dok je najviše umrlih osoba u naselju Palovec. U 2014. godini u naselju Držimurec nije rođena ni jedna osoba.

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine indeks starenja na području iznosio je 66,7, dok je u 2011. iznosio 78,3.

SLIKA 4. PRIRODNI PRIRAST PO NASELJIMA NA PODRUČJU U 2014. GODINI

Izvor: Izrada autora prema podacima Ureda državne uprave u Međimurskoj županiji (Podaci iz matičnih ureda za 2014. godinu)

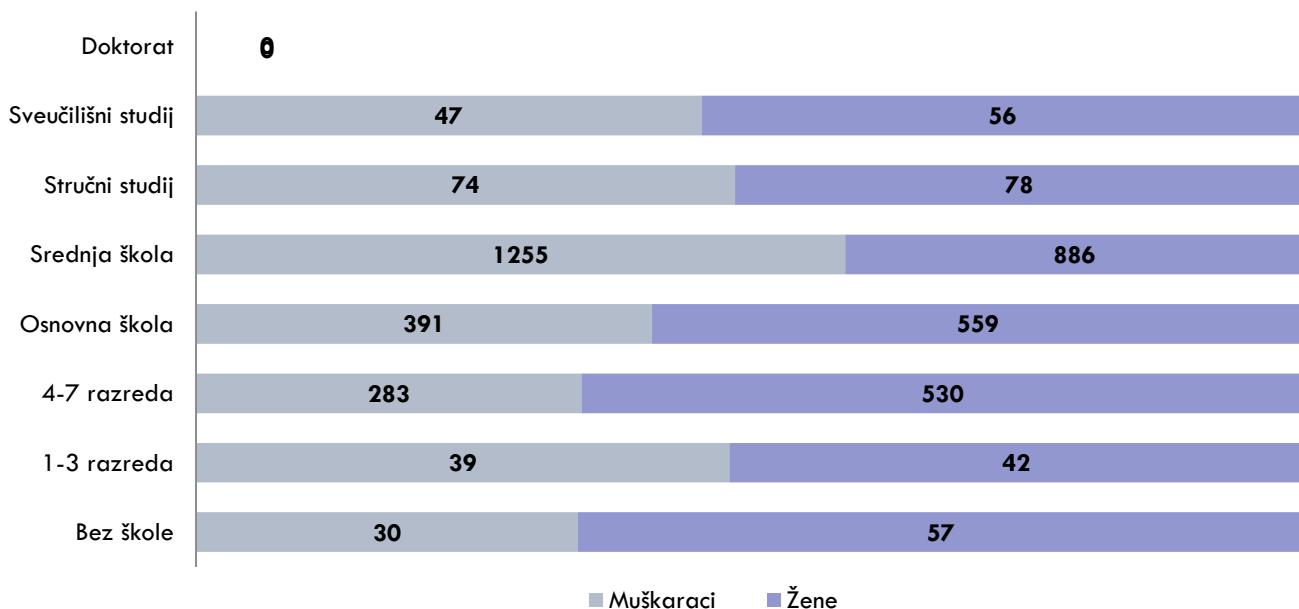
2.3.5. OBRAZOVNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA

Prema posljednjim dostupnim podacima o obrazovnoj strukturi prema spolu iz Popisa stanovništva 2011. godine (slika 5.), osoba sa završenom srednjom školom na području je 2.141 (39,3 % od ukupnog broja stanovnika).¹⁵ Udio osoba sa nezavršenom osnovnom školom ili završenom osnovnom školom iznosi 1.971 osoba (36,1 %). Osoba koje su završile stručni studij ima 152, a sveučilišni studij 103.¹⁶ Ne postoje osobe sa završenim doktorskim studijem na području općine. U usporedbi s cijelom Međimurskom županijom, gdje 51,8 % stanovništva županije ima najviše završenu srednju školu, te 37,9% stanovništva ima ili nezavršenu osnovnu školu ili samo osnovnu školu, a tek 10 % osoba je završilo stručni ili sveučilišni studij, može se reći da je općina Mala Subotica u sličnoj poziciji kao i ostale međimurske općine (gotovo isti udio kao i županijski što se tiče obrazovanja, posebno najviše obrazovanih sa srednjom školom i visok postotak osoba s nezavršenom ili završenom samo osnovnom školom).

¹⁵ Obuhvaćene su sve srednje škole – industrijske i obrtničke strukovne škole, škole za zanimanje, škole za KV i VKV radnike, tehničke i srodne strukovne škole i gimnazije.

¹⁶ Obuhvaćene su sve više škole, I. (VI.) stupnjevi fakulteta te stručni studiji po Bologni te svi fakulteti, umjetničke akademije, svi sveučilišni studiji po Bologni i magistrski znanstveni, stručni i umjetnički studij.

SLIKA 5. OBRAZOVNA STRUKTURA OPĆINE MALA SUBOTICA PREMA SPOLU PREMA POPISU STANOVNIŠTVA 2011.

Izvor: Izrada autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Popis 2011.

2.3.6. DRUŠTVENE DJELATNOSTI I INFRASTRUKTURA

PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Na području općine Mala Subotica djeluje jedan dječji vrtić u vlasništvu Općine, DV „Potočnica“ u kojem boravi 89 djece, podijeljenih u dvije mješovite grupe i dvije starije, dok jaslička skupina ne postoji zbog nedovoljnih prostornih kapaciteta. U vrtiću se provode redovni programi, predškolsko obrazovanje i programi učenja stranog jezika. Općina boravak u vrtiću sufinancira u iznosu od 600 kn po djetetu, tj. 50 % ekonomske cijene vrtića. U vrtiću je zaposleno sedam odgojiteljica, te jedna odgojiteljica na pola radnog vremena, a pola radnog vremena kao ravnateljica ustanove, jedna administrativna djelatnica na pola radnog vremena, jedna kuvarica, jedna spremičica te jedan stručni suradnik logoped.

Zbog nedovoljnih prostornih kapaciteta, ali i dotrajalosti objekta, vrtić je potrebno adaptirati i proširiti, nabaviti novija didaktička pomagala te zaposliti dodatno osoblje. Sada se vrtić sastoji od tri prostorije, što nije dovoljno za toliki broj djece. Također, ukazala se potreba i za postavljanjem zaštitnih kamera zbog pojave vandalizma i uništavanja objekta u zadnjih par godina.

OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Na području općine nalazi se Osnovna škola Tomaša Goričanca u Maloj Subotici s jednom područnom školom u Držimurcu s ukupno 497 učenika (podaci iz prosinca 2015.). Od toga matičnu školu u Maloj Subotici pohađa 379 učenika podijeljenih u 21 razredni odjel, a područnu školu u Držimurcu pohađa 118 učenika podijeljenih u 10 razrednih odjeljenja.

U matičnoj školi u Maloj Subotici organizirana je jednosmjenska nastava, dok se u područnoj školi u Držimurcu nastava odvija u dvije smjene. Broj zaposlenika škole je 79, od toga pet stručnih suradnika te tri romska pomagača. U matičnoj i područnoj školi organiziran je

produženi boravak, postoji i školska sportska dvorana te knjižnica. Knjižni fond obuhvaća 7.519 naslova od čega je 6.649 lektirnih naslova, 310 književnih djela te 560 jedinica stručne literature za učitelje. Kao problemi s kojima se suočavaju dјelatnici škole, uočeno je nepoznavanje hrvatskog jezika od strane romske populacije, te nemogućnost jednog dijela dјece da prate zadani plan i program rada.

SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE, VISOKOŠKOLSKO OBRAZOVANJE, CJEOŽIVOTNO UČENJE

Učenici uglavnom pohađaju srednje škole u Čakovcu ili u Prelogu, dok studenti najviše odlaze na veleučilišta i fakultete u bližoj okolini ili u Zagreb. Općina dodjeljuje svake godine stipendije za studente, te je u 2015. godini dodijeljeno 27 stipendija u iznosu od 120.000 kn. Većina studenata koji su dobili stipendiju studiraju u obližnjim gradovima Čakovcu i Varaždinu te u većim središtima poput Zagreba, Rijeke ili Graza u Austriji, a samo poneki u udaljenijim središtima poput Osijeka.

Što se tiče cjeloživotnog obrazovanja, najviše edukacija, tribina i drugih edukativnih aktivnosti provode organizacije civilnog društva. U općini postoji i Pučko otvoreno učilište "NOVAK" čiji je osnivač poduzeće START d.o.o. Mala Subotica. Učilište djeluje od 2002. godine i ima odobrenje za izvođenje nastave za stjecanje srednje stručne spreme i prekvalifikacije iz područja prometa i logistike, poljoprivrede, prehrane i veterine, graditeljstva i geodezije, te strojarstva, brodogradnje i metalurgije.¹⁷

ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB

Na području općine djelatnost zdravstvene skrbi obavljaju dvije ordinacije opće medicine te jedna ordinacija dentalne medicine koje se nalaze u objektu Zdravstvene stanice Mala Subotica. Uz navedene, na području djeluju i četiri ordinacije privatne prakse, od toga dvije ordinacije opće medicine, jedna ordinacija dentalne medicine te jedan zubno-tehnički laboratorij.¹⁸ Na području nema uspostavljene ginekološke ni pedijatrijske ordinacije, a dežurne ordinacije primarne zdravstvene zaštite i dežurna pedijatrijska ordinacija koje djeluju vikendima i u dane blagdana dostupne su u neposrednoj blizini u Čakovcu. Prema podacima Hrvatske ljekarničke komore odnosno Registra ljekarni na području djeluje jedna ljekarna. Zdravstvena stanica Mala Subotica također služi i kao prostor za mjesni odbor i razne druge upravne sadržaje, a sam objekt je izgrađen krajem 1970-ih te ga je potrebno prilagoditi za potrebe osoba smanjene pokretljivosti i poboljšati mu energetsku učinkovitost.

U sklopu Doma zdravlja Čakovec na području općine djeluje patronažna služba te palijativni tim. Osnovna djelatnost patronažne službe, koja na području općine obuhvaća jednu patronažnu sestru, je informiranje i edukacija stanovnika te zbrinjavanje nemoćnih, bolesnih i socijalno ugroženih stanovnika u cilju očuvanja, zaštite i unaprjeđenja njihova zdravlja. Palijativni tim koji obuhvaća jednu liječnicu i jednu medicinsku sestru pokriva cijelo područje Međimurske županije te svojim radom nastoji poboljšati kvalitetu života oboljelih od neizlječivih bolesti, ali i njegovih članova obitelji. U Međimurskoj županiji, pa tako i na području općine Mala Subotica, Zavod za hitnu medicinu zadužen je za formiranje Mreže hitne medicine koja pokriva cijelo područje županije. Danas u sklopu Mreže hitne medicine djeluje petnaest T1

¹⁷ Izvor: Pučko učilište Novak, www.pounovak.hr

¹⁸ Izvor: Odsjek za zdravstvo, socijalnu zaštitu i nacionalne manjine Međimurske županije, siječanj 2016.

timova (od toga 10 u Čakovcu i 5 u ispostavi u Prelogu), a svaki od njih uključuje doktora medicine, medicinskog tehničara te vozača vozila hitne pomoći.¹⁹

Uslugu socijalne skrbi na području općine obavlja Centar za socijalnu skrb Čakovec. Sukladno podacima Ministarstva socijalne politike i mlađih, prema Registru ustanova socijalne skrbi, na području nema uspostavljenih socijalnih ustanova, međutim Općina je pristupila razradi idejnog projekta Doma za starije i nemoćne osobe u Maloj Subotici.

2.3.7. CIVILNO DRUŠTVO, KULTURA I SPORT

Prema podacima iz Registra udruga Republike Hrvatske (prosinac 2015.), na području općine postoji 45 registriranih udruga i klubova. Najviše je registrirano sportskih udruga i udruga sportske rekreativije (23), zatim udruga mlađih (5), dobrovoljnih vatrogasnih društava (4) te ostalih (12). Popis svih udruga s područja općine nalazi se u tablici 7.

Udruge se najvećim dijelom financiraju iz proračuna Općine, članarina, kao i iz raznih sponzorstava i donacija. Članovi udruga se najčešće okupljaju u društvenim domovima (ovisno o naselju). Na području općine postoje mnogobrojne mogućnosti uključivanja i bavljenja sportsko-rekreativnim i kulturno-umjetničkim aktivnostima. Dom kulture Mala Subotica predstavlja vodeće mjesto za održavanje različitih društvenih događaja sa 262 sjedećih mjesta te ponudom predstava, koncerata, muzikala, lokalnih sajmova i kino programa za najmlađe.

Na području općine u organiziranju i provođenju aktivnosti u kulturi sudjeluje nekoliko organizacija, pri čemu svakako valja izdvojiti Udrugu žena Palovec, Puhački orkestar Općine Mala Subotica koji je osnovan 1998. godine i koji danas broji 30-ak članova, zatim KUU „Zvon“ župne zajednice Mala Subotica i KU Sobočanci koja je osnovana s ciljem očuvanja i njegovanja kulturne baštine s posebnim naglaskom na očuvanje tradicionalnih Međimurskih popevki.

U naseljima Mala Subotica, Palovec, Sveti Križ, Držimurec i Strelec već dugi niz godina djeluju podružnice dobrovoljnih vatrogasnih društava koja su humanitarnog karaktera te su osnovana isključivo radi zaštite ljudi, domaćinstva i prirode od požara. Vatrogasnici dom u Maloj Subotici 2011. godine uz pomoć Županije, Općine, mjesnog odbora te dobrovoljnim radom lokalnog stanovništva proširen je i u potpunosti obnovljen.²⁰

Sportska infrastruktura najvećim se dijelom temelji na sportskoj dvorani i igralištima u sklopu matične i područne osnovne škole gdje se ujedno održava i najveći broj sportskih događanja. U kontekstu sporta i rekreacije valja napomenuti kako se na području općine nalazi nekoliko napuštenih eksploracijskih polja šljunka koja su napunjena vodom i sanirana te privredna novoj namjeni – sportskom ribolovu. Uz navedeno, lovište i postojeći lovački dom imaju veliki potencijal kada je u pitanju razvoj lovstva i lovačkog turizma koji je, uz sportski ribolov, od posebnog značaja za područje cijele Međimurske županije. Koncesiju za lovišta na području ima Lovačko društvo Prepelica Mala Subotica, sa sjedištem u Palovcu.

Valja istaknuti Udrugu sportske rekreativije „Sport za sve“ Mala Subotica koja se bavi promicanjem sporta na području općine. Promocijom sporta bavi se i Školsko športsko društvo

¹⁹ <http://zhm-mz.hr/>

²⁰ www.sportzasve.hr

„Ftiči“ koje djeluje unutar OŠ Tomaš Goričanac koja učenicima tokom cijele godine nudi mogućnost uključivanja u raznolike sportske aktivnosti.²¹

TABLICA 7. POPIS NAJZNAČAJNIJIH UDRUGA S PODRUČJA OPĆINE

MJESTO	NAZIV UDRUGE
Mala Subotica	KUU Zvon, Puhački orkestar Općine Mala Subotica, KU Sobočanci, Udruga mladih Općine Mala Subotica, UDVRD ograna Mala Subotica, Podružnica umirovljenika Mala Subotica, Udruga za promicanje vegetarijanstva i zdravog načina života „Hranom do zdravlja“, Hrvatska Šenštatska obitelj, DVD Mala Subotica, Lovačko društvo „Prepelica“, ŠRD Šaran, NK Spartak, Nogometna škola Spartak, Stolnoteniski klub Mala Subotica, Karate klub Mala Subotica, Udruga sportske rekreacije Sport za sve, Moto klub Orlovi, Ekološka udruga Sveti Rok-Benkovec, Ekološka udruga Vrba-Jurčevac,
Palovec	Udruga žena Palovec, Podružnica umirovljenika, Udruga mladih Palovec, DVD Palovec, ŠRD Linjak, NK Dinamo, Šahovski klub Dinamo
Držimurec-Strelec	Udruga mladih, DVD Držimurec-Strelec, SRU Klen, NK Omladinac
Sveti Križ	Kreativna udruga Svetokriščani, Ekološko društvo Sveti Križ, Udruga za promicanje Internet umjetnosti i kulture "PELUD.NET", DVD Sveti Križ Powerlifting klub Međimurje, NK EKO

Izvor: Izrada autora prema podacima Općine Mala Subotica i prema Registru udruga RH

²¹ Izvor: www.opcina-mala-subotica.hr/udruge-i-podruznice/

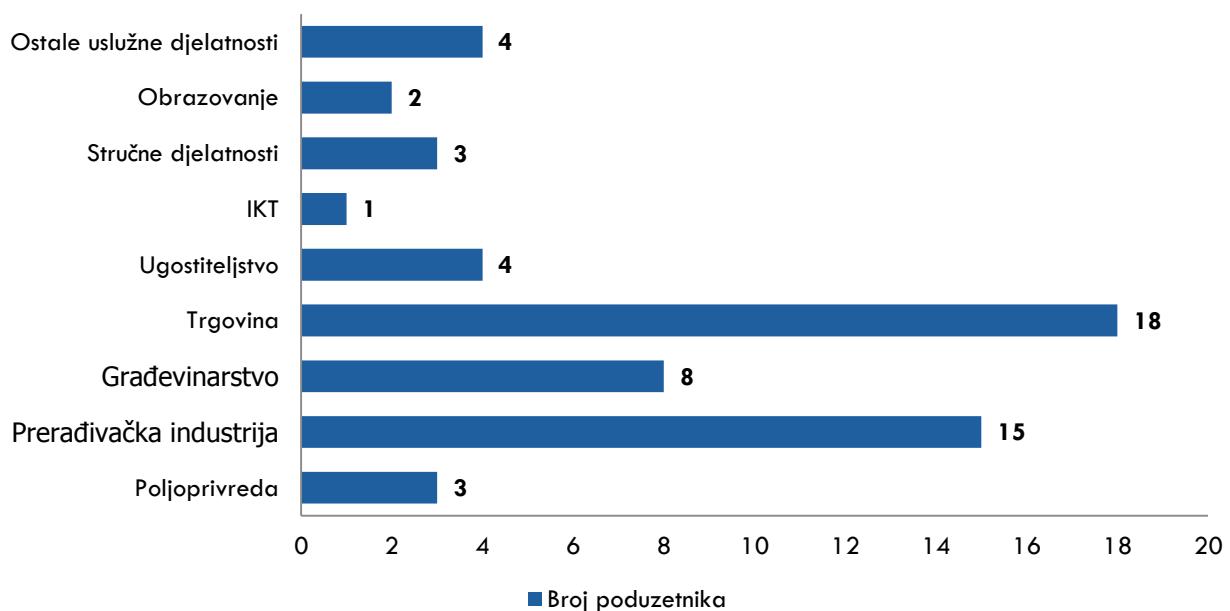
2.4. GOSPODARSKE ZNAČAJKE PODRUČJA

2.4.1. STRUKTURA PODUZETNIŠTVA PO DJELATNOSTIMA

Prema podacima FINA-e (temeljem zaprimljenih finansijskih izvještaja za 2014. godinu u Registar godišnjih finansijskih izvještaja) na području općine u 2014. godini poslovalo je 58 poduzetnika (obveznika poreza na dobit) i 45 obrtnika (prema podacima Obrtničke komore Međimurja). U istom je razdoblju u Međimurskoj županiji ukupno djelovao 2481 poduzetnik (Informacija o gospodarstvu Međimurske županije u 2014.), što znači da na području općine Mala Subotica posluje 2,3 % poduzetnika Međimurja. Kada se tome pribroji broj obrta (45) i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (386), može se zaključiti da je, s obzirom na površinu i broj stanovnika, gospodarska aktivnost na području općine razmjerno intenzivna.

Kao što je prikazano na slici 6. prema broju registriranih poduzeća dominantna djelatnost na ovom području je trgovina na veliko i malo (18). Udio poduzetnika u trgovini na području općine čini 3 % od ukupnog broja poduzeća u toj djelatnosti u Međimurskoj županiji (582). Nakon trgovine, sa samo tri poduzeća manje na području općine nalazi se i 15 poduzetnika prerađivačke djelatnosti. Udio poduzetnika u prerađivačkoj djelatnosti na području općine čini 2,9 % od ukupnog broja poduzeća u toj djelatnosti u Međimurskoj županiji (512).

SLIKA 6. BROJ PODUZETNIKA PREMA DJELATNOSTIMA NA PODRUČJU OPĆINE U 2014. GODINI

Izvor: Izrada autora prema podacima FINA-e

2.4.2. ANALIZA POSLOVANJA PODUZETNIKA PO DJELATNOSTIMA

U 2014. godini poduzetnici na području općine ostvarili su ukupno 291,2 milijuna kuna prihoda, što predstavlja 2,9 % prihoda ostvarenih na razini županije (10,7 mlrd kuna). Najveći iznos prihoda ostvaren je u prerađivačkoj djelatnosti, u iznosu od 183,4 milijuna kuna te ona čini 62,9 % ukupnih prihoda na području općine, ali samo 3 % u odnosu na prihode prerađivačke industrije u Međimurskoj županiji (6,1 mlrd kuna kn), što govori o razmjerno niskoj konkurentnosti prerađivačke industrije (ukupno 2,9% poduzetnika sudjeluje s 3 % prihoda na razini županije).

Kao što je vidljivo iz tablice 8., kao djelatnost s visokim prihodom ističe se još i trgovina na veliko i na malo, koja u 2014. godini ima prihod od 75,6 milijuna kuna, dok ostale djelatnosti imaju ispod 12 milijuna kuna prihoda, od toga najmanje prihoda ima djelatnost informacije i komunikacije.

Najznačajnija poduzeća na području Općine su: Haix Obuća d.o.o., Sistem MEP d.o.o., MEĐIMURJE METALI d.o.o., Start d.o.o. i Plastometalik.

TABLICA 8. PREGLED DJELATNOSTI I PRIHODA U 2014. GODINI NA PODRUČJU

DJELATNOSTI	BROJ PODUZETNIKA	DOBITAŠI	GUBITAŠI	UKUPAN PRIHOD*	DOBIT RAZDOBLJA*	GUBITAK RAZDOBLJA*	DOBIT -GUBITAK DJELATNOSTI*
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3	3	0	5.307	47,4	-	47,4
C Prerađivačka industrija	15	11	4	183.412	32.405	376,5	32.03
F Građevinarstvo	8	8	0	12.572	142,01	116,4	142,02
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	18	15	3	75.612	1.278	236,7	1.041
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	4	4	0	2.447	87,1	-	87,07
J Informacije i komunikacije	1	1	0	35,5	2,3	-	2,3
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	3	2	1	320,9	13,7	8,07	5,7
P Obrazovanje	2	2	0	11.1	820,2	-	820,2
S Ostale uslužne djelatnosti	4	3	1	351,3	6,2	11,2	-5,1
UKUPNO:	58	49	9	291.2	34.801	632,5	34.169

IZVOR: Fin - Osnovni finansijski rezultati u 2014. godini, *iznosi u tisućama kuna

2.4.3. ZAPOSLENOST I PLAĆE

Prosječna isplaćena neto plaća kod poduzetnika u 2014. godini na području općine iznosila je 3.581 kn. Približno 78,3 % svih radnih mesta otvoreno je u prerađivačkoj industriji, u kojoj je prosječna isplaćena neto plaća iznosila 3.643 kn. Prosječna isplaćena neto plaća na području općine niža je za 348 kn od prosječne isplaćene neto plaće na području Međimurske županije (3.929 kn). Prosječna isplaćena neto plaća na području županije niža je za 19,84 % od prosjeka RH. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske za 2014. iznosila je 5.532 kune (što uključuje sve pravne osobe, a ne samo poduzetnike obveznike poreza na dobit).

Pregled broja zaposlenih kod poduzetnika i prosječna neto plaća kod poduzetnika po djelatnostima na području općine nalazi se u tablici 9. Iz podataka je vidljivo da je najviša plaća na području isplaćena u djelatnosti trgovine na veliko i malo u iznosu od 4.083 kn (iznad županijskog prosjeka), a najniža isplaćena neto plaća je u ostalim uslužnim djelatnostima u iznosu od 2.218 kn. Vidljivo je da prerađivačka djelatnost, iako ima najveće prihode u 2014. godini i zapošljava najviše osoba, čak 820 zaposlenih u 2014. godini, ima znatno niži prosjek od djelatnosti trgovine na veliko i malo.

Poduzetnici na području općine zapošljavali su ukupno 1.047 djelatnika, što je udio od 4,4 % zaposlenih na području Međimurske županije (broj zaposlenih krajem 2014. godine - 23.932). Važno je napomenuti da se broj zaposlenih kod poduzetnika na području povećao u odnosu na 2013. godinu kada je bilo 903 zaposlenih. Najviše osoba na području općine zaposleno je u prerađivačkoj djelatnosti, i to njih 820, što čini udio od 5,9 % u ukupnom broju zaposlenih u prerađivačkoj djelatnosti na području Međimurske županije (ukupan broj zaposlenih u prerađivačkoj djelatnosti – 13.966).

TABLICA 9. ZAPOSLENOST I PLAĆE KOD PODUZETNIKA U 2014. GODINI NA PODRUČJU OPĆINE

DJELATNOSTI	BROJ PODUZETNIKA	BROJ ZAPOSLENIH	PROSJEČNA NETO PLAĆA (KN)
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3	23	2.409
C Prerađivačka industrija	15	820	3.643
F Građevinarstvo	8	69	3.026
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	18	92	4.083
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	4	15	2.412
J Informacije i komunikacije	1	0	-
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	3	3	3.664
P Obrazovanje	2	21	3.166
S Ostale uslužne djelatnosti	4	4	2.218
UKUPNO MALA SUBOTICA	58	1.047	3.581
UKUPNO MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	2481	23.932	3.929

IZVOR: Fin - Osnovni finansijski rezultati poslovanja poduzetnika u 2014. po djelatnostima

2.4.4. OBRTNIŠTVO

Uvidom u kretanje broja obrtnika u razdoblju od 2011. do 2014. godine u općini i prema podacima iz tablice 10. vidljivo je da je taj broj kontinuirano u opadanju, sa 68 na 45 obrtnika. Krajem 2014. godine evidentirano je 45 obrtnika, što čini udio od 3,6 % u ukupnom broju obrta na području cijele Međimurske županije (1.256 obrta registriranih krajem 2014. godine). Smanjenje broja obrtnika nije karakteristično samo za općinu Mala Subotica, već se broj obrtnika smanjuje u svim općinama na području cijele Međimurske županije u periodu od prosinca 2011. kada ih je ukupno registrirano u županiji bilo 1.538, do prosinca 2014. kada ih je registrirano 1.256. Najčešće vrste obrta na području općine su prerađivački obrti, trgovina i ugostiteljstvo.

TABLICA 10. BROJ OBRTNIKA U OPĆINI PO GODINAMA

BROJ OBRTNIKA			
31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014.
68	63	51	45

Izvor: Obrtnička komora Međimurske županije

2.4.5. TRŽIŠTE RADNE SNAGE

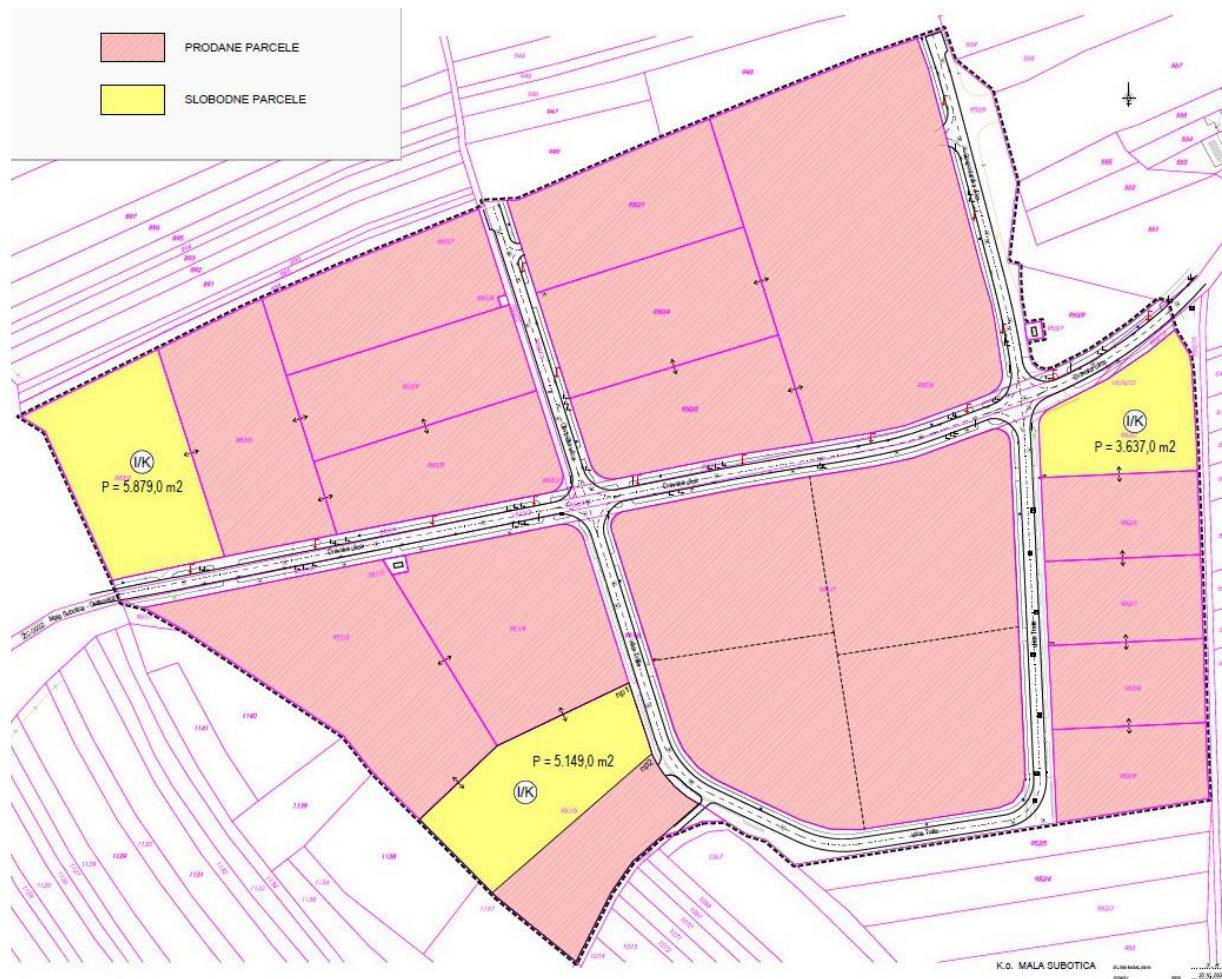
U studenom 2015. godine prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (Mjesečni bilten 11/15) na području općine evidentirane su 244 nezaposlene osobe, od toga 120 muškaraca i 124 žene. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine (studeni 2015. kada je bilo 256 nezaposlenih) to je 12 nezaposlenih osoba manje. Prema razini obrazovanja najviše nezaposlenih u studenom 2015. godine je bez škole i s nezavršenom osnovnom školom, i to 65 osoba.

2.4.6. POSLOVNE ZONE

Zona poduzetništva Mala Subotica (slika 7.) smjestila se na izlazu iz Male Subotice u pravcu Orehovice (izlaz na autocestu – odvojak Sveti Križ – udaljenost 2 km). Ukupne je površine 15,18 ha. Zona poduzetništva sastoji se od 22 parcele namijenjene za poslovnu, poslovno - proizvodnu i proizvodnu namјenu od čega je jedna čestica predviđena za gospodarsko-komunalno-servisnu namјenu (reciklažno dvorište). Koeficijent izgrađenosti građevne čestice |kig| je $\leq 0,40$. Površina građevnih čestica je od 3.637 do 9.159 m² s mogućnošću spajanja dviju čestica (prema situaciji). U Zoni poduzetništva dostupna je sva komunalna infrastruktura.²²

Prema podacima iz listopada 2016. godine u Zoni poduzetništva zaposleno je ukupno 795 osoba, od toga 780 u Haix Obuća d.o.o. te 15 osoba u MEĐIMURJE METALI d.o.o.

²² www.opcina-mala-subotica.hr/zona-poduzetnistva/

SLIKA 7. ZONA PODUZETNIŠTVA MALA SUBOTICA

Izvor: Internet stranice Općine Mala Subotica, www.opcina-mala-subotica.hr/zona-poduzetnistva/

2.4.7. POLJOPRIVREDNA

Sukladno podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju na području općine Mala Subotica poljoprivrednom proizvodnjom bavi se 383 subjekta što čini 6,25 % od ukupno evidentiranih subjekata na području cijele Međimurske županije. Prema organizacijskom obliku najviše je evidentiranih obiteljsko poljoprivrednih gospodarstava (380). Promatrajući samo obiteljska poljoprivredna gospodarstva po naseljima u sastavu općine, najveći broj ih je registriran u naselju Mala Subotica (197), nakon čega slijede naselja Palovec (95), Držimurec (43) te Strelec (28), dok je najmanji broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava registriran u naselju Sveti Križ (17).

TABLICA 11. PREGLED BROJA SUBJEKATA KOJI SE BAVE POLJOPRIVREDNOM PROIZVODNJOM NA PODRUČJU OPĆINE MALA SUBOTICA I MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

NASELJA/ JLS	OPG	OBRT	OSTALI	TRGOVAČKO DRUŠTVO	ZADRUGA	UKUPNO
Držimurec	44					44
Mala Subotica	199	1		1		201
Palovec	98		1			99
Strelec	28					28
Sveti Križ	17					17
UKUPNO MALA SUBOTICA	386	1	1	1	0	389
UKUPNO MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	6127	72	7	80	8	6294

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Glede biljne proizvodnje na području općine evidentirano je 2.154,76 ha poljoprivrednog zemljišta, što čini 7,18 % od ukupne površine poljoprivrednog zemljišta na razini Međimurske županije. Najviše poljoprivrednog zemljišta kategorizirano je kao oranica (1.977,36 ha) što čini čak 91,76 % ukupnog poljoprivrednog zemljišta na području cijele općine. Sukladno navedenom, poljoprivredna proizvodnja temelji se najvećim dijelom na uzgoju oraničnih kultura, poput žitarica i ratarskih kultura.

Po površini koje zauzimaju, nakon oranica valja spomenuti livade i pašnjake koji se rasprostiru na površini od 142,60 ha što čini 6,61 % ukupnog poljoprivrednog zemljišta općine te voćnjake koji se rasprostiru na 30,73 ha pri čemu zauzimaju 1,42 % ukupnog poljoprivrednog zemljišta. Nadalje, rasadnici se rasprostiru na površini od 1,32 ha, vinogradi na 0,33 ha dok miješani trajni nasadi zauzimaju površinu od samo 0,13 ha. Poljoprivredne se kulture u zaštićenim prostorima uzgajaju na samo 0,08 ha što čini 1,3 % ukupnih površina pod zaštićenim prostorima na području Međimurske županije.²³ Pregled kategorija i površina poljoprivrednog zemljišta na razini općine Mala Subotica i Međimurske županije prikazan je u tablici 12.

Osim navedenih statističkih podataka, biljnu proizvodnju na području općine karakterizira usitnjenost i rascjepkanost posjeda poljoprivrednog zemljišta zbog koje se nameće potreba za okrupnjavanjem kojim bi se osigurali preduvjeti neophodni za razvoj konkurentne biljne proizvodnje. Također, biljnu proizvodnju ograničava previšoka kiselost poljoprivrednog tla. Naime, kiselost tla uzgajanim biljkama onemogućava apsorpciju biljnih hranjiva što u konačnici rezultira manjim prinosom uzgajanih kultura.

²³ Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, 2015. godine

TABLICA 12. PREGLED KATEGORIJA I POVRŠINA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA NA RAZINI OPĆINE MALA SUBOTICA I MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

	PARAMETAR	ORANICA	STAKLENIK / PLASTENIK	LIVADA	PAŠNJAK	VINOGRAD	ISKRČENI VINOGRAD	VOĆNE VRSTE	RASADNIK	Miješani TRAJNI NASADI	Mješovito Korištenje ZEMLJIŠTA	UKUPNO
MALA SUBOTICA	Broj ARKOD parcela	4.378,00	3,00	395,00	8,00	8,00	-	66,00	3,00	1,00	7,00	4.869,00
	Površina (ha)	1.977,36	0,08	123,40	19,20	0,33	-	30,73	1,32	0,13	2,21	2.154,76
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	Broj ARKOD parcela	49.951,00	126,00	5.561,00	160,00	1.294,00	16,00	1.412,00	47,00	28,00	147,00	58.742,00
	Površina (ha)	26.423,98	6,19	1.734,67	126,11	537,33	36,48	1.022,08	53,33	13,22	66,30	30.019,69

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Na području općine evidentirano je ukupno 73.783 uzgajanih domaćih životinja što iznosi 2,95 % od ukupnog broja uzgajanih životinja na području Međimurske županije. Uspoređujući podatke o vrsti i broju uzgajanih životinja na području općine Mala Subotica i Međimurske županije, na području općine predvodi sektor ovčarstva s udjelom od 13,86 %, nakon kojeg slijedi sektor konjogoštva s udjelom od 9,67 % te sektor svinjogoštva s udjelom od 6,76 %. Ovdje također valja napomenuti uzgoj goveda s udjelom od 4,72 %, uzgoj koza s udjelom od 3,12 % te uzgoj peradi s udjelom od 2,83 %.²⁴ Detaljan pregled uzgajanih životinja na području općine Mala Subotica i Međimurske županije prikazan je u tablici 13.

S ciljem unaprjeđenja konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava koja se bave stočarskom proizvodnjom na području općine nameće se potreba za specijalizacijom proizvodnje te postizanjem višeg stupnja finalizacije proizvoda. Kako bi se to postiglo, neophodna su nova ulaganja koja bi između ostalog pridonijela modernizaciji proizvodnih procesa, racionalnijem korištenju resursa i smanjenju troškova proizvodnje.²⁵

²⁴ Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija, 2015. godina

²⁵ Izvor: Program ukupnog razvoja Općine Mala Subotica, ožujak 2009.

**TABLICA 13. PREGLED UZGAJANIH ŽIVOTINJA NA PODRUČJU OPĆINE MALA SUBOTICA I
MEĐIMURSKE ŽUPANIJE**

JLS	DIVLJAČ	GOVEDA	KONJI	KOZE	KUNIĆI	MAGARCI	OVCE	PERAD	SVINJE	UKUPNO
Mala Subotica	0	524	27	112	0	0	89	68.643	4.388	73.783
Međimurska županija	100	11.086	279	3.583	0	4	642	2.418.520	64.828	2.499.042

Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija

Može se zaključiti da je na području općine Mala Subotica poljoprivredna proizvodnja jaka gospodarska djelatnost, a temelj predstavljaju mala obiteljska poljoprivredna gospodarstva kao što je i slučaj na razini Međimurske županije. U biljnoj proizvodnji prevladava uzgoj oraničnih usjeva dok u stočarskoj proizvodnji predvodi sektor ovčarstva, svinjogojstva i govedarstva. Daljnji razvoj poljoprivredne proizvodnje, kako biljne tako i stočarske, najvećim dijelom koče usitnjenošć i rascjepkanost poljoprivrednih posjeda, nedostatna specijalizacija proizvodnje i finalizacija poljoprivrednih proizvoda. Prevlast malih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i neriješeni imovinsko-pravni odnosi te zapuštenost poljoprivrednih površina onemogućavaju razvitak funkcionalnog tržišta poljoprivrednog zemljišta te njegovo okrupnjavaњe. Okrupnjavaњe poljoprivrednog zemljišta predstavlja osnovni preduvjet razvoja konkurentne poljoprivredne proizvodnje, a s time i razvoj ruralnih područja poput općine Mala Subotica.²⁶ Nadalje, nedovoljna specijalizacija proizvodnje te niski stupanj finalizacije proizvoda nameću potrebu za poticanjem uvođenja dopunskih djelatnosti na poljoprivrednim gospodarstvima. Na taj način se poljoprivrednim proizvođačima omogućava da se uz primarnu poljoprivrednu proizvodnju bave i dopunskim djelatnostima kojima se doprinosi racionalnijem korištenju proizvodnih kapaciteta i radne snage poljoprivrednog gospodarstva te ostvarivanju dodatnog dohotka na poljoprivrednom gospodarstvu. Osim navedenog, dopunske djelatnosti pridonose specijalizaciji proizvodnje te ostvarivanju višeg stupnja finalizacije proizvoda koji zbog dodane vrijednosti postižu višu cijenu na domaćem i na stranom tržištu.

Sukladno Odluci o određivanju ranjivih područja na nitrate u Republici Hrvatskoj (NN 153/09, 130/11) Općina Mala Subotica kategorizirana je kao područje ranjivo na nitrate poljoprivrednog podrijetla.²⁷ Unatoč tome, sukladno službenim podacima Ministarstva poljoprivrede i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju na području općine nema registriranih ekoloških proizvođača niti površina pod ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom. Ekološka poljoprivreda predstavlja rastući trend, tako da prijelaz s konvencionalne poljoprivrede na ekološku može pridonijeti unapređenju konkurenčnosti poljoprivrednih proizvođača. U cilju unapređenja zaštite okoliša te racionalizacije korištenja mineralnih gnojiva Općina Mala Subotica zajedno s Međimurskom županijom sufinancira kontrolu plodnosti tla, tijekom koje se na temelju uzoraka provode laboratorijske analize te se izdaju preporuke za gnojidbu i kalcizaciju. Također, prikupljeni podaci predstavljaju temelj za uspostavu baze podataka o stanju i plodnosti tla na području općine Mala Subotica kako bi se na temelju njih odredile daljnje smjernice i aktivnosti za unapređenje sektora poljoprivredne proizvodnje, ali i zaštite okoliša od onečišćenja iz poljoprivrednih izvora.²⁸

²⁶ Izvor: Program ukupnog razvoja Općine Mala Subotica, ožujak 2009.

²⁷ Izvor: Poljoprivredna savjetodavna služba, 2012. godina

²⁸ Izvor: <http://www.opcina-mala-subotica.hr/javni-poziv-za-dodjelu-potpore-male-vrijednosti-u-poljoprivredi/>

2.4.8. TURIZAM

Općinu Mala Subotica karakterizira nekoliko ključnih točaka od interesa na kojima se zasniva turistički atrakcijski potencijal, a one su sljedeće:

- **Prvo Hrvatsko Šenštatsko** (Schönstattsko) **svetište**, jedno od dvjestotinjak identičnih svetišta na svijetu, posvećeno Majci Triput Divnoj, Kraljici i Pobjednici Schönstattskoj.²⁹
- Trim staza, biciklističke asfaltne i off-road inačice staza te ostale sportsko-rekreativске površine i igrališta.
- **Lovni turizam** - Lovačko društvo Prepelica Mala Subotica udruženo je u Lovački savez Međimurske županije i kao zakupnici zajedničkih lovišta nositelji su organiziranog lova i lovog turizma na području općine te osiguravaju svu popratnu logistiku. Lovišta u Maloj Subotici spadaju u nizinska panonska lovišta predviđena prvenstveno za uzgoj obične srne i sitne divljači (zec, fazan, trčka, divlja patka, prepelica i dr.). U narednom razdoblju potrebno je poticati uzgoj sitne divljači kako ne bi zbog ograničenog odstrela iz prirodnog prirasta došlo do ograničenja u razvoju lovog turizma. Za potrebe razvoja lovno-streličarskog turizma izrađena je i projektna dokumentacija streljane na Remizi.
- **Kultурне i turističke manifestacije** - na području općine često ih organiziraju lokalne udruge, kulturno-umjetnička društva i sportski klubovi, poput Puhačkog orkestra općine Mala Subotica, ribolovnih društava (ŠRU „Šaran“ Mala Subotica, ŠRD „Linjak“ Palovec, ŠRD „Driver“ Sveti Križ i Podbrest, ŠRD „Klen“ Držimurec-Strelec), Udruga žena „Palovčanke“ Palovec, KU „Sobočanci“, Biciklistički klub „Zeleni kotač“, Sportsko-rekreativna udruga „Sport za sve“ te KUU „Zvon“ koji ujedno organizira i raznorazne radionice heklanja, vezenja, zlatoveza i sl.
- Neke od **značajnijih kulturno-umjetničkih i vjerskih manifestacija** su Sobočki fašek, Božićni sajam Općine Mala Subotica, Dani općine Mala Subotica, Smotra folklornog dječjeg stvaralaštva, godišnja proštenja u svim naseljima, Proštenje Svetog Križa, Sveti Florijan u Palovcu, itd.
- **Ostala kulturna baština:** Međimurske popevke, tradicijski zanati i gastronomija. Bogatstvo narodnih nošnji, prikazi narodnih običaja i drugo etnografsko blago može se doživjeti u etno zbirci u Maloj Subotici.

Iako je segment turista koji putuju u Međimurje isključivo radi gastronomije i enologije relativno nizak, postojeću turističku ponudu mogu pratiti i nadopunjavati ugostitelji s ponudom domaćih i lokalno proizvedenih namirnica te vinima s Međimurske vinske ceste. Trenutno je prisutna uniformna ugostiteljska ponuda na području te bi trebalo educirati i potaknuti ugostitelje da uz planirano upravljanje mogućim finansijskim rizicima, uvode nove pristupe koji će omogućiti viši nivo kvalitete usluge.

Općina Mala Subotica nema turističku zajednicu, stoga je upravljanje i promocija turizma s područja općine u nadležnosti Turističke zajednice Međimurske županije. Kontinuirano izvještavanje o turističkim događanjima na području općine ide preko službene stranice općine i preko središnje baze podataka u turizmu te se oni objavljaju putem portala Visit Međimurje, koji je službena internetska stranica Turističke zajednice Međimurske županije.

²⁹ <http://www.hso.hr/>

Broj turističkih dolazaka i noćenja u općinu je relativno malen, a trenutno se na području općine nalazi samo jedan smještajni kapacitet (INN sobe) koji je pogodan za goste u tranzitu, a koji se nalazi u sklopu benzinske stanice Petrola.³⁰ Sadrži 11 smještajnih jedinica (14 kreveta + 1 pomoći). Ponuda smještajnih kapaciteta je u svakom slučaju nedostatna te se oslanja na hotelsku ponudu smještaja grada Preloga u kojem se ostvari 6 % svih noćenja s područja županije i druga okolna mjesta.³¹ Prema podacima iz 2015. godine u općini je zabilježeno 195 dolazaka gostiju, od čega 68 % domaćih te 281 noćenje, od čega 76 % noćenja domaćih gostiju.³²

Vodeći motiv dolaska gostiju u općinu Mala Subotica su sakralni turistički sadržaji i ponuda, poglavito Šenštatsko svetište. Tu su i ostali sadržaji u okviru manifestacija koji mogu s vremenom postati izraženiji motiv budući da su još u fazi uvođenja na tržište.

---

³⁰ Izvor: www.visitmedimurje.com

³¹ Izvor: Strateški marketing plan turizma Međimurske županije 2014.-2020.

³² Izvor: Podaci iz anketa/obrada Turistička zajednica Međimurske županije, 2015. godine

3. ANALIZA RAZVOJNIH PROBLEMA PODRUČJA I SWOT ANALIZA

Na osnovu prezentiranih podataka i informacija iz osnovne analize, te prikupljenih mišljenja sudionika procesa strateškog planiranja, utvrđeni su razvojni problemi i potrebe područja. Razvojne probleme rangirali su članovi radne skupine za izradu strateškog razvojnog programa na održanoj 1. radionici radne skupine u Maloj Subotici 20. siječnja 2016. godine. Ukupno je identificirano 20 glavnih razvojnih potreba područja.

TABLICA 14. RAZVOJNI PROBLEMI I POTREBE PODRUČJA

Rb.	Razvojni problemi	Razvojne potrebe
1.	Nedostatak znanja članova udruga o upravljanju projektima i povlačenju sredstava.	Potaknuti članove udruga na daljnje edukacije u području upravljanja i provedbe projekata.
2.	Nedovoljni prostorni kapaciteti vrtića.	Proširiti prostorne kapacitete vrtića.
3.	Usitnjenošć i rascjepkanost poljoprivrednog zemljišta.	Provesti postupak okrupnjavanja poljoprivrednih površina.
4.	Nedostatni kapaciteti područne osnovne škole za provođenje jednosmjenske nastave.	Prilagoditi kapacitete područne osnovne škole za provođenje jednosmjenske nastave.
5.	Divlji deponiji i zagađenost Trnave.	Sanirati divlje deponije i pratiti daljnje stanje oko zagađenosti Trnave.
6.	Nedostatna izgrađenost pješačko-biciklističkih staza/traka.	Izgraditi pješačko-biciklističke staze/trake.
7.	Nedovoljna zainteresiranost romske populacije za uključenje u društveni život općine, nedovoljna socijalizacija dijela populacije.	Poticati romsku populaciju na uključivanje u društveni život općine, jačanje komunikacije i suradnje općine i predstavnika udruga i poslodavaca s područja s pripadnicima romske nacionalne manjine.
8.	Nedostatak finansijskih sredstava za samofinanciranje udruga.	Jačati finansijsku održivost udruga kroz usmjeravanje na različite domaće i međunarodne fondove.
9.	Nepostojanje Doma za starije i nemoćne na području općine.	Potaknuti osnivanje Doma za starije i nemoćne.
10.	Nezadovoljavajuća motivacija romske populacije za uključivanje u	Organizirati dodatne edukacije hrvatskog jezika za najmlađe, u suradnji s osnovnom

	obrazovne programe i nepoznavanje službenog jezika.	školom i Centrom za socijalnu skrb apelirati na romsku populaciju radi uključivanja u dostupne programe obrazovanja.
11.	Nedovoljno razvijena svijest o važnosti razvoja ekološke poljoprivredne proizvodnje.	Organizirati predavanja o ekološkoj proizvodnji u suradnji sa Savjetodavnom službom.
12.	Devastacija šumskih površina izazvana krađom drva.	Pojačati suradnju Općine i Policijske uprave za učinkovitije rješavanje kaznenih djela.
13.	Nedovoljno stručnjaka za rad s djecom s posebnim potrebama.	Osigurati dodatna sredstva za zapošljavanje stručnjaka.
14.	Opadanje broja obrta.	Osmisliti lokalne poticaje za daljnji rast i razvoj obrta.
15.	Nedovoljna iskorištenost kulturne i graditeljske baštine u turističke svrhe (također i novijih objekata poput Schönstattskog svetišta).	Zaštiti kulturnu baštinu i aktivirati ju u turističke svrhe, poticati daljnji razvoj vjerskog turizma na području.
16.	Neprilagođenost javnih objekata osobama s invaliditetom.	Prilagoditi javne objekte osobama s invaliditetom.
17.	Nedovoljno zaštićena i održavana kulturna baština.	Poticati svijest stanovnika o važnosti očuvanja baštine te sukladno postojećim normama, poduzeti sve korake kako bi se baština zaštitila i očuvala.
18.	Nedostatak razvojnih inicijativa i sadržaja u turizmu.	Osmisliti poticajne mјere koje će utjecati na razvoj turizma na području, kroz suradnju s lokalnim dionicima.
19.	Velik broj udruga istih ili sličnih sadržaja (s obzirom na relativno malo područje).	Poticati suradnju i umrežavanje udruga.
20.	Nedovoljna zastupljenost poduzeća s vlastitim proizvodima.	Potaknuti umrežavanje lokalnih poduzetnika i obrtnika za povećanje kvalitete proizvodnih procesa.

Izvor: Izrada autora prema rangiranju radne skupine

SWOT ANALIZA (ANALIZA SNAGA, SLABOSTI, PRILIKI I PRIJETNJI PODRUČJA)

U nastavku se nalazi SWOT analiza temeljena na glavnim značajkama područja djelovanja i življenja obrađenih u osnovnoj analizi, a potkrijepljeno stavovima članova radne skupine. Snage i slabosti se odnose na unutarnje čimbenike povezane s određenim sektorom ili područjem, dok se prilike i prijetnje odnose na vanjske čimbenike, a koji su najčešće izvan kontrole lokalne razine.

SNAGE	SLABOSTI
<p>Opće značajke</p> <ul style="list-style-type: none"> + Vrijedni ljudi – spremni na međusobno pomaganje, solidarni + Dobro izgrađena prometna infrastruktura – povoljni prometni položaj, smještaj na koridoru svih važnih prometnih pravaca + Kvalitetna sportska infrastruktura + Zdravstvena zaštita na zadovoljavajućoj razini + Bogata kulturna baština i brojna događanja + Aktivno djelovanje KUU Zvon (etno zbirka) + Spremnost zaposlenika osnovne škole na suradnju u programima izvannastavnih aktivnosti + Provođenje dugogodišnjih programa za romsku nacionalnu manjinu u osnovnoj školi i u naselju Piškorovec + Pogodna lokacija za razvoj vjerskog turizma 	<p>Opće značajke</p> <ul style="list-style-type: none"> + Niska razina pismenosti odraslih osoba romske populacije + Niska razina uključenosti romske djece u dostupne programe obrazovanja + Nezainteresiranost romske nacionalne manjine za aktivnijim uključivanjem u svakodnevne društvene procese + Nesanirana ilegalna odlagališta otpada + Niska razina svijesti građana o volontiranju + Problem neodgovarajuće regulacije prometa – nedostatak semafora ili obilaznica + Intenzivan promet na neasfaltiranoj cesti Palovec – Turčiće + Neodgovarajući sustav eksploatacije šljunka + Neizgrađen sustav odvodnje i pročišćavanja + Nedostupnost objekata javne namjene osobama s invaliditetom + Zastarjelost informatičke opreme u školi i nedostatak lifta + Neodgovarajući prostor i nedostatna opremljenost vrtića + Nedostatak stručnih suradnika u vrtiću i nedostatak logopeda + Nepostojanje dječjeg vrtića u Piškorovcu + Nepostojanje jasličkih grupa u vrtiću + Velik broj neaktivnih udruga + Nedostatak interesa stanovništva za uključivanje u rad aktivnih udruga + Neadekvatni prostor u kojem se nalazi etno zbirka + Preveliki broj pacijenata u postojećim ordinacijama

	<ul style="list-style-type: none"> + Nefleksibilno radno vrijeme zdravstvenih djelatnika, nefunkcionalnost sustava i previše čekanja
Gospodarstvo (uključujući poljoprivredu i turizam) <ul style="list-style-type: none"> + Dobra opremljenost poduzetničke zone i blizina autoceste + Dostupnost radnih mјesta u poduzetničkoj zoni + Kvalitetna poljoprivredna proizvodnja (voće, krumpir, med, bućino ulje) + Duga tradicija Svetokrižkog sajma 	Gospodarstvo (uključujući poljoprivredu i turizam) <ul style="list-style-type: none"> + Nedostatak inicijative i umreženosti između poduzetnika, obrtnika i poljoprivrednika + Nepostojanje prepoznatljivog lokalnog suvenira + Velik broj zapuštenih privatnih zemljišta i rascjepkanost zemljišta + Neizgrađenost farmi unutar naselja u skladu sa postavljenim standardima

PRIlike	PRIjetnje
Opće značajke <ul style="list-style-type: none"> + Povoljan geostrateški položaj + Blizina Čakovca + Dostupnost EU fondova za provedbu strateških i infrastrukturnih projekata + Povećane mogućnosti za mobilnosti djelatnika iz obrazovnog sektora 	Opće značajke <ul style="list-style-type: none"> + Daljnje zagađivanje Trnave otpadnim vodama iz smjera Čakovca i problem mulja + Porast broja starog stanovništva kojima je potrebna skrb i njega + Nedostatak radnih mјesta za romsku nacionalnu manjinu + Zaduženje države za koncesije za šljunčare + Nemogućnost udrug za samostalnim sufinanciranjem EU projekata
Gospodarstvo (uključujući poljoprivredu i turizam) <ul style="list-style-type: none"> + Razvoj Međimurja kao turističke destinacije – prilika za uključivanje područja na turističku mapu + Povećanje interesa turista na svjetskoj razini za selektivnim oblicima turizma (vjerski turizam) 	Gospodarstvo (uključujući poljoprivredu i turizam) <ul style="list-style-type: none"> + Spora administracija na državnom nivou + Globalna gospodarska kriza koja u RH još ne jenjava

4. STRATEŠKI OKVIR

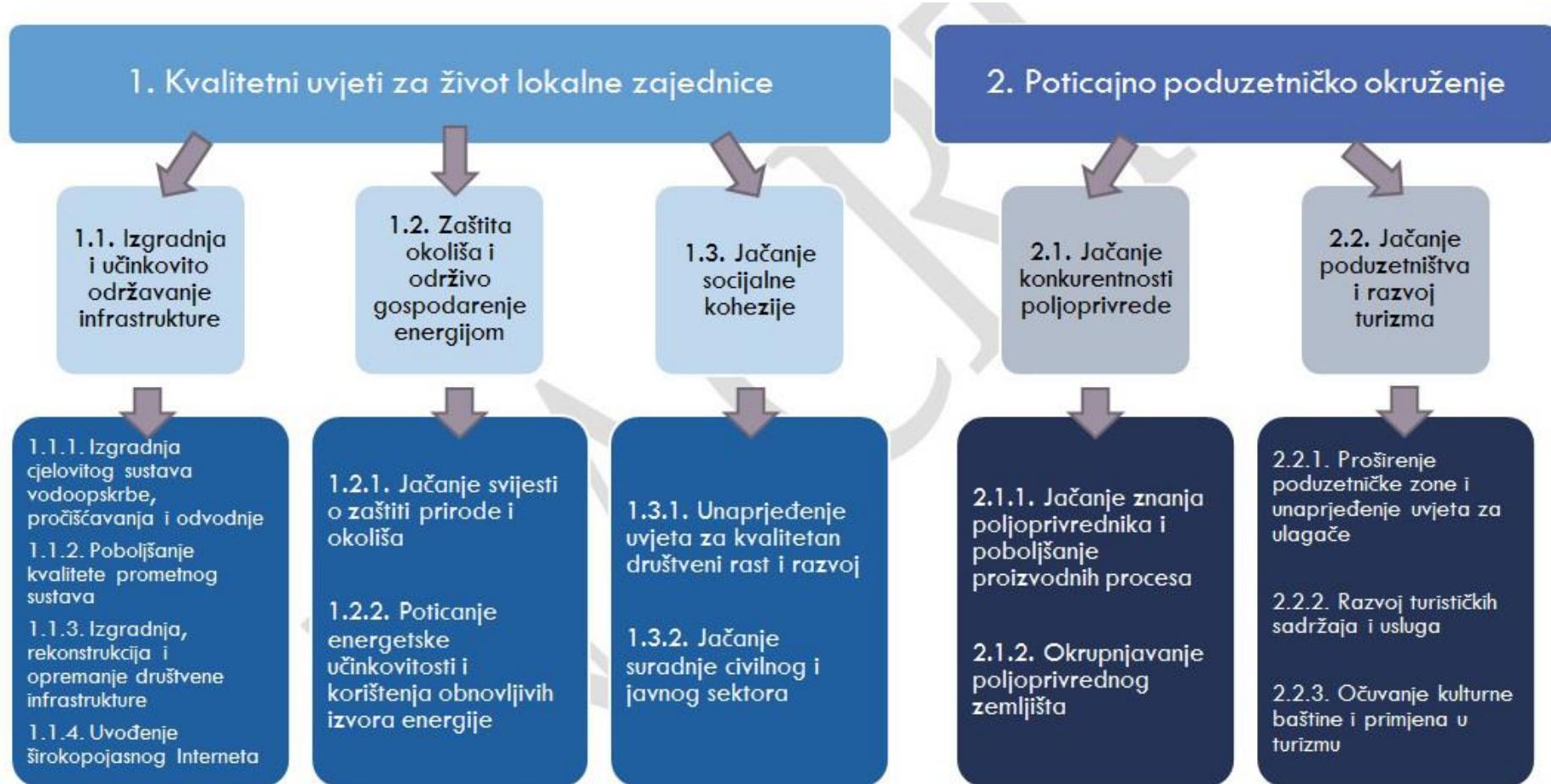
4.1. RAZVOJNA VIZIJA

Vizija općine, kao buduće željeno stanje, može se sažeti u jednoj rečenici koja odražava daljnji razvoj općine kao mesta koje pruža kvalitetne uvjete za život postojećim stanovnicima, ali i svima onima koji se ubuduće žele skrasiti u njemu. Ovi uvjeti objedinjavaju dostupnost kvalitetne društvene i komunalne infrastrukture, očuvanje i zaštitu okoliša i prirode te dostupnost društvenih sadržaja. Također, intencija je da općina do 2020. godine postane i prepoznatljiva kao mjesto u kojem se nalazi uspješna poduzetnička zona i dostupna radna mjesta, a i kao mjesto u kojem se potiče rad na usavršavanju poljoprivrednih procesa i jačanju vještina zaposlenih u poljoprivrednom sektoru te na kraju i kao mjesto razvijenog sportsko-rekreacijskog i vjerskog turizma.

U skladu s navedenim odabrana je sljedeća vizija općine Mala Subotica i pripadajući strateški ciljevi:

4.2. RAZVOJNI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

5. OPIS MJERA

Za oba postavljena strateška cilja razrađene su mjere i aktivnosti po mjerama. Finansijska alokacija po mjerama prikazana je u poglavlju 7.

Kako bi se mogao mjeriti učinak postavljenih strateških ciljeva s pripadajućim prioritetima i mjerama, određeni su pokazatelji, koji se odnose na poduzetništvo na području općine te su prikazani u tablici 15. Ovi pokazatelji učinka vezani su i uz razvojnu viziju općine do 2020. u kojoj se navodi da će općina biti prepoznata kao mjesto bogate tradicije, u kojem moderna društvena i komunalna infrastruktura čine savršen spoj za život i rad.

TABLICA 15. POKAZATELJI UČINKA STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA DO 2020. GODINE

POKAZATELJ	OPIS POLAZNOG STANJA 2015. GODINE	CILJANA VRIJEDNOST DO 2020. GODINE
Povećanje broja zaposlenih u poduzetničkoj zoni	Prema podacima iz listopada 2016. godine u Zoni poduzetništva Mala Subotica zaposleno je ukupno 795 osoba. U zoni postoji još slobodnih parcela za dolazak novih poduzetnika ili za proširenje kapaciteta postojećih. Potrebno je uložiti dodatne napore u promociju zone za potencijalne nove ulagače, osmislići poticajne mјere za poticanje postojećih ulagača na proširenje pogona te po potrebi pokrenuti postupak proširenja zone.	Povećanje broja zaposlenih u zoni poduzetništva za 30 % do 2020. godine
Povećanje postotka priključenosti na sustav vodoopskrbe	Usporedi li se priključenost domaćinstava na vodoopskrbni sustav u međimurskim općinama i gradovima, po niskom stupnju priključenosti izdvaja se općina Mala Subotica s udjelom od samo 67 %. Općina još uvijek nema riješen sustav odvodnje otpadnih voda, međutim, izvršena je identifikacija aglomeracije koja bi se trebala nalaziti u Držimurcu. Po projektu aglomeracije također se planira i dogradnja novih cjevovoda. Potrebno je nakon izvršenja svih infrastrukturnih radova osmislići poticajne mјere kako bi se više kućanstava priključilo na vodoopskrbnu mrežu. Ovo je važno, zbog podizanja kvalitete zdravlja i života stanovnika, te dostupnosti sve infrastrukture za daljnji društveni i gospodarski razvoj područja.	Udio priključenosti stanovništva na vodoopskrbni sustav u iznosu od 80 %.

Izvor: Izrada autora

Strateški cilj 1. Kvalitetni uvjeti za život lokalne zajednice

PRIORITET 1.1. IZGRADNJA I UČINKOVITO ODRŽAVANJE INFRASTRUKTURE

Mjera	1.1.1. IZGRADNJA CJELOVITOГ SUSTAVA VODOOPSKRBE, PROČIŠĆAVANJA I ODVODNJE
Cilj	Omogućiti svim stanovnicima kvalitetan sustav vodoopskrbe, pročišćavanja i odvodnje.
Obrazloženje	Općina još uvijek nema izgrađen cjelokupni sustav pročišćavanja i odvodnje, koji se planira u projektu aglomeracije Podturen (spajanje naselja u sastavu Općine Mala Subotica na pročistač voda u Podturnu, dok će se naselje Sv. Križ spojiti na pročistač u Podbrestu), a tada je u planu i dogradnja postojećih cjevovoda vodoopskrbe. Na području je zabilježena niska razina priključenosti na vodoopskrbni sustav te je potrebno povećati priključenost kućanstava kako bi se poboljšala kvaliteta života stanovnika i izbjegle potencijalne zaraze i zagađenje okoliša.
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - izgradnja cjelokupnog sustava pročišćavanja i odvodnje - izgradnja vodovodne mreže u novim ulicama i rekonstrukcija postojeće mreže na području općine
Nositelji	Općina, Međimurske vode d.o.o.
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - broj km izgrađenog sustava odvodnje - broj km izgrađene i rekonstruirane vodovodne mreže

Mjera	1.1.2. POBOLJŠANJE KVALITETE PROMETNOГ SUSTAVA
Cilj	Povećati sigurnost svih sudionika u prometu i kvalitetu prometnog sustava na području.
Obrazloženje	Općina zauzima povoljni prometni položaj zbog toga što je na koridoru svih važnih prometnih pravaca (državna cesta D-3 i D-20, željeznica, izlaz na autocestu A3 Zagreb-Goričan). Poveljni prometni položaj, kao i značajna aktivnost u poduzetničkoj zoni, s druge strane, znači i povećan broj vozila, posebno teretnih, kroz područje općine što uvelike utječe na sigurnost u prometu, posebno pješaka, ali i pojavu prometnih čepova. Na području postoje pješačko-biciklističke staze u naseljima Mala Subotica i Palovec, izgrađene uz glavne ceste, dok ostala naselja u općini nemaju izgrađene staze. Radi sigurnosti svih sudionika u prometu potrebno je izgraditi ostale pješačko-biciklističke staze te uređiti nerazvrstane ceste, ujedno i kako bi se posljedično utjecalo i na povećanje cikloturizma kroz općinu.
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - rekonstrukcija, izgradnja i održavanje nerazvrstanih cesta - rekonstrukcija lokalnih i državnih cesta u suradnji s ŽUC-om i HC-om (rekonstrukcija ceste D-3 riješiti će problem loše prometne signalizacije) - izgradnja preostalih pješačko-biciklističkih staza na području općine
Nositelji	Općina, HC, ŽUC
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - broj km uređenih nerazvrstanih cesta - broj km uređenih lokalnih i državnih cesta - broj km izgrađenih pješačko-biciklističkih staza

Mjera	1.1.3. IZGRADNJA, REKONSTRUKCIJA I OPREMANJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE
Cilj	Oplemeniti društveni život zajednice kroz uslugu korištenja kvalitetne društvene infrastrukture.
Obrazloženje	<p>Postojeća društvena infrastruktura u općini je na zavidnoj razini, međutim potrebna su redovita ulaganja u daljnje održavanje objekata i samu funkcionalnost objekata, počevši od onih osnovnih poput lakšeg pristupa objektima osobama smanjenje pokretljivosti, uređenja prostorija za održavanje manjih radionica, događanja i sl. Osim zatvorenih objekata, potrebno je dalje ulagati i u održavanje javnih površina, poput lokalnih trgova i parkova, dječijih igrališta, groblja itd. Prirodni prirast općine je u zadnjih nekoliko godina pozitivan, što znači da je broj djece u općini svake godine sve veći te je zbog toga potrebno urediti i proširiti općinski vrtić. Za potrebe starije populacije potrebno je na području osnovati dnevni boravak za starije osobe. Općina je bogata sportskim sadržajima te je jedna od predvodnica u dostupnim sportsko-rekreativnim sadržajima na području Međimurja, a kako bi i dalje ostali na samom vrhu, potrebna su daljnja ulaganja u sportsko-rekreacijsku infrastrukturu.</p>
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - adaptacija i dogradnja dječjeg vrtića - prilagodba javnih objekata kako bi bili pristupačniji osobama smanjene pokretljivosti - uređenje javnih trgova/parkova u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ovim ulaganjem - rekonstrukcija/izgradnja društvenih domova u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ovim ulaganjem (prioritet Palovec i Sveti Križ) - izgradnja Društvenog centra u Piškorovcu - adaptacija mrtvačnica, izgradnja nadstrešnica i uređenje okoliša na grobljima u naseljima na kojima je evidentirana potreba za ovim ulaganjem - izrada dokumentacije za uređenje sportsko-rekreacijskog centra u Maloj Subotici - izgradnja općinskog spremišta (za potrebe Općine, DVD-a i sl.) - uređenje sportskih terena u naseljima u kojima je evidentirana potreba za ovim ulaganjem - osnivanje dnevnog boravka za starije osobe - izrada dokumentacije za rekonstrukciju objekta Zdravstvene stanice Mala Subotica - rekonstrukcija objekta Zdravstvene stanice Mala Subotica
Nositelji	Općina
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - površina dogradnje dječjeg vrtića - broj objekata koji su prilagođeni kako bi bili pristupačniji osobama smanjenje pokretljivosti - broj uređenih trgova/parkova - broj rekonstruiranih društvenih domova - izgrađen Društveni dom u Piškorovcu - broj adaptiranih mrtvačnica, izgrađenih nadstrešnica i uređenih groblja - izrađena dokumentacija za uređenje sportsko-rekreacijskog centra u

Maloj Subotici
- izgrađeno općinsko spremište
- broj uređenih sportskih terena
- osnovan dnevni boravak za starije osobe
- izrađena dokumentacija za rekonstrukciju objekta Zdravstvene stanice
Mala Subotica
- rekonstruiran objekt Zdravstvene stanice Mala Subotica

Mjera**1.1.4. UVODENJE ŠIROKOPOJASNOG INTERNETA****Cilj**

Povećati pristup Internetu s brzinama većim od 30 Mbit/s za sve stanovnike.

Obrazloženje

Prema istraživanjima HAKOM-a širokopojasnost na nekom području je pretpostavka za značajno povećanje učinkovitosti zdravstva, obrazovanja i gospodarstva, potpomaže razvoj poduzetništva, poljoprivrede i turizma te omogućuje svima lakšu i bržu dostupnost informacija i usluga. Kako bi se u općini Mala Subotica povećala učinkovitost u navedenim područjima, potrebno je izraditi plan razvoja širokopojasne infrastrukture i zatim ju uvesti za sva kućanstva i poslovne subjekte.

Sadržaj (aktivnosti)

- izrada plana razvoja širokopojasne infrastrukture na području općine
- uvođenje širokopojasnog Interneta za sva kućanstva i poslovne subjekte

Nositelji

Općina, Međimurska županija

Pokazatelji

- izrađen plan razvoja širokopojasne infrastrukture
- broj kućanstava i poslovnih subjekata s brzinama većim od 30 Mbit/s

PRIORITET 1.2. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM**Mjera****1.2.1. JAČANJE SVIJESTI O ZAŠTITI PRIRODE I OKOLIŠA****Cilj**

Očuvati prirodne vodotoke i šumske površine te urediti i očuvati okoliš na području.

Obrazloženje

Područje općine karakteriziraju velike poljoprivredne površine te ostaci šuma koje su većinom u privatnom vlasništvu. Potrebno je utjecati na svijest stanovnika o očuvanju šuma i nekontroliranom krčenju. Što se tiče šumoposjednika, u suradnji s nadležnim službama, poticati će se njihova suradnja u upravljanju šumama i edukacije o zaštiti šuma. Kroz područje općine teče i rječica Trnava koja je onečišćena brojnim izljevima, a na dijelu naselja Piškorovec kanal rječice služi i kao divlji deponij. Zbog svega navedenog, potrebno je sanirati kritična područja i izgraditi reciklažno dvorište, a radi sprječavanja daljnog onečišćenja okoliša, educirati stanovništvo o zaštiti prirode i okoliša te o razvrstavanju otpada. Ujedno, potrebno je očuvati i jačati suradnju stanovništva i lokalne uprave pri provedbi akcija uređenja okoliša, te zaštite lokalne flore i faune (posebno ptica bregunica koje su zaštićena vrsta na ovom području).

Sadržaj (aktivnosti)

- edukacije stanovnika o zaštiti prirode i okoliša te odgovornom zbrinjavanju otpada u suradnji s nadležnim službama
- edukacije o važnosti zaštite šuma i upravljanju šumama za privatne

	<p>šumoposjednike u suradnji s nadležnim službama</p> <ul style="list-style-type: none"> - poticanje privatnih šumoposjednika na povezivanje i zajedničko djelovanje - održavanje volonterskih akcija vezanih uz zaštitu prirode i okoliša te čišćenja okoliša - sanacija ilegalnog deponija Molvine - izrada projekta reciklažnog dvorišta u Zoni poduzetništva Mala Subotica - izgradnja objekta/vidikovca u Svetom Križu za promatranje ptica bregunica
Nositelji	Općina, JU Međimurska priroda, Savjetodavna služba, Hrvatske šume
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - broj održanih edukacija o zaštiti prirode i okoliša te odgovornom zbrinjavanju otpada - broj održanih edukacija o važnosti zaštite šuma i upravljanju šumama - broj održanih događanja/akcija na temu zaštite i očuvanja okoliša - saniran deponij - izrađena dokumentacija za izgradnju reciklažnog dvorišta - izgrađen objekt/vidikovac
Mjera	<p>1.2.2. POTICANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI I KORIŠTENJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE</p>
Cilj	Smanjiti gubitke pri potrošnji energije i povećati učinkovito korištenje resursa u svakodnevnom životu.
Obrazloženje	<p>Na području se nalazi više javnih objekata koji su izgrađeni u vrijeme kada nisu bili dostupni moderni građevni materijali, te oni danas generiraju visoke troškove održavanja. Također, Republika Hrvatska ulaže mnogo napora u informiranje građana o prednostima energetske obnove i obnovljivih izvora energije u svakodnevnom životu te u skladu s time postoje i natječaji kojima se potiču energetske obnove kuća, gospodarskih zgrada, stambenih zgrada, raznih javnih objekata poput vrtića, škola, ambulanta i sl. Temeljem svega navedenog, potrebno je i da Općina Mala Subotica potiče svoje sugrađane na održivo korištenje resursa, te da i sama, kroz energetsku obnovu objekata u svojem vlasništvu, energetski učinkovitu javnu rasvjetu i kroz korištenje obnovljivih izvora energije ostvari uštede u općinskom proračunu.</p>
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - poticanje energetske učinkovitosti javnih objekata u suradnji s Međimurskom županijom i nadležnim državnim tijelima - edukacije stanovništva o energetskoj učinkovitosti i OIE u suradnji s nadležnim službama - uvođenje energetski učinkovite javne rasvjete
Nositelji	Općina, Međimurska županija, MENEA
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - broj javnih objekata kojima je povećana energetska učinkovitost - broj edukacija o energetskoj učinkovitosti i OIE - broj km javne rasvjete

PRIORITET 1.3. JAČANJE SOCIJALNE KOHEZIJE

Mjera	1.3.1. UNAPRJEĐENJE UVJETA ZA KVALITETAN DRUŠVENI RAST I RAZVOJ
Cilj	Unaprijediti okruženje za odgoj, obrazovanje i cjeloživotno učenje svih stanovnika na području.
Obrazloženje	Demografska kretanja u općini su pozitivna, što znači da se svake godine na području povećava broj rođenih, a i broj stanovnika općenito, koji se zbog zaposlenja na području doseljavaju. Povećanjem stanovništva povećavaju se i potrebe stanovnika vezane uz odgoj, obrazovanje, zdravstvenu zaštitu, kulturu, socijalnu skrb i društveni život općenito. Teme kvalitetnog odgoja, očuvanja tradicije, običaja, kvalitete sportskih programa, cjeloživotno učenje, brige za starije i nemoćne te prilike za razvoj volontiranja na području sve su izraženije i najčešće su razlog okupljanja stanovnika.
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - uvođenje jasličke grupe u vrtiću nakon dogradnje vrtića - opremanje vrtića suvremenim didaktičkim materijalima - poticanje sportskih programa od najranije dobi - poticanje društvenih, kulturnih i obrazovnih programa, te volontiranja svih dobnih skupina (posebno u budućem Društvenom centru Piškorovec)
Nositelji	Općina, DV Potočnica, OŠ Tomaša Goričanca Mala Subotica
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - broj djece u jasličkoj grupi - broj volonterskih akcija - broj organiziranih sportskih događanja/programa - iznos dodijeljenog sufinanciranja za društvene, kulturne i obrazovne programe

Mjera	1.3.2. JAČANJE SURADNJE CIVILNOG I JAVNOG SEKTORA
Cilj	Jačati ljudske potencijale za provedbu kvalitetnih programa i projekata te povećanje učinkovitosti upravljanja organizacijama.
Obrazloženje	Organizacije civilnog društva na području općine čine okosnicu svih društvenih, kulturnih, vjerskih i turističkih događanja. Kako bi se kvaliteta rada udruga podigla na višu razinu i kako bi omogućili dostatne ljudske kapacitete i materijalne resurse za daljnji rad, nužna je jača komunikacija OCD-ova na području međusobno i s drugim organizacijama iz okruženja te edukacija članova o pripremi i provedbi projekata, mogućnostima financiranja iz EU fondova, kvalitetnom upravljanju organizacijom i drugim temama od interesa članova. Jačanjem ljudskih potencijala povećat će se kvaliteta društvenih i drugih programa na području općine te potencijalno povećati članstvo OCD-ova, posebno mlađih i obrazovanih.
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - izrada godišnjih planova i programa financiranja udruga - edukacija svih zainteresiranih dionika o pripremi i provedbi projekata, upravljanju organizacijom, komunikaciji, financiranju i sl. - jačanje suradnje javnog i civilnog sektora pri pripremi i provedbi (međunarodnih) projekata
Nositelji	Općina, OCD-ovi

Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - izrađeni godišnji planovi financiranja OCD-ova - broj održanih edukacija - broj pripremljenih (međunarodnih) projekata - broj provedenih (međunarodnih) projekata
-------------	--

Strateški cilj 2. Poticajno poduzetničko okruženje

PRIORITET 2.1. JAČANJE KONKURENTNOSTI POLJOPRIVREDE

Mjera	2.1.1. JAČANJE ZNANJA POLJOPRIVREDNIKA
Cilj	Povećati znanje i vještine poljoprivrednih djelatnika za pozicioniranje na tržištu te za korištenje suvremenih tehnologija u proizvodnji.
Obrazloženje	<p>Na području općine djeluje 380 OPG-a, a po djelatnosti prevladava uzgoj oraničnih usjeva te ovčarstvo, svinjogojstvo i govedarstvo. Poljoprivredu na području općine najviše karakterizira nedostatna specijalizacija proizvodnje i finalizacija poljoprivrednih proizvoda. Kako bi se proizvodni kapaciteti i ljudski potencijali poljoprivrednih gospodarstava racionalnije koristili i kako bi se ostvarili dodatni prihodi, potrebno je poljoprivrednim proizvođačima omogućiti da se uz primarnu poljoprivrednu proizvodnju bave i dopunskim djelatnostima. Stoga je potrebno dodatno promovirati i informirati lokalne OPG-ove i omogućiti im edukacije u suradnji s nadležnim službama te ih poticati i na daljnja samostalna usavršavanja.</p>
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija edukacija o temama relevantnim za lokalne poljoprivrednike u suradnji sa Savjetodavnom službom i dr. (uključujući teme vezane uz razvoj i marketing proizvoda) - jače povezivanje Općine s lokalnim poljoprivrednim proizvođačima i promocija poljoprivrednika na turističkim događanjima - mjerjenje kiselosti tla
Nositelji Pokazatelji	<p>Općina, Savjetodavna služba, REDEA, LAG Međimurski doli i bregi</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj organiziranih edukacija/tribina - broj promoviranih lokalnih poljoprivrednika na turističkim i drugim događanjima na području općine - broj dodijeljenog iznosa za sufinanciranje mjerjenja kiselosti tla

Mjera	2.1.2. OKRUPNJAVANJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA
Cilj	Povećati obradivu poljoprivrednu površinu, a u konačnici i prihode od poljoprivrednih djelatnosti.
Obrazloženje	Kao i u mnogim drugim općinama na području Međimurja, neriješeni imovinsko-pravni odnosi, rascjepkanost zemljišta te zapuštenost poljoprivrednih površina onemogućavaju razvitak poljoprivredne djelatnosti u punom opsegu. Kako bi poljoprivredna proizvodnja postigla svoj puni potencijal, potrebno je provesti postupak okrupnjavanja zemljišta. Nakon postupka okrupnjivanja, sljedeća faza je sustav navodnjavanja.
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - provođenje postupka okrupnjavanja/komasacije (preduvjet za navodnjavanje) - priprema dokumentacije za izgradnju sustava navodnjavanja
Nositelji	Općina
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - površina okrupnjenog poljoprivrednog zemljišta - izrađena dokumentacija za izgradnju sustava navodnjavanja

PRIORITET 2.2. JAČANJE PODUZETNIŠTVA I RAZVOJ TURIZMA

Mjera	2.2.1. PROŠIRENJE PODUZETNIČKE ZONE I UNAPRJEĐENJE UVJETA ZA ULAGAČE
Cilj	Stvoriti preduvjete za privlačenje novih ulagača, povećanje proizvodnih kapaciteta postojećih ulagača i nova radna mjesta u poduzetničkoj zoni.
Obrazloženje	Zona poduzetništva Mala Subotica prema broju zaposlenih zauzimala je 4. mjesto u Međimurskoj županiji u 2014. godini. Prednost Zone poduzetništva za potencijalne ulagače u Maloj Subotici je blizina autoputa te povoljni uvjeti. Kako bi se zona mogla razviti do svojeg punog potencijala, potrebno je povećati komunikaciju s postojećim poduzetnicima, s ciljem zajedničke promocije Zone poduzetništava i primjerima dobre prakse utjecati na daljnja ulaganja, posebno na vlasnike zemljišta koji nisu započeli s ulaganjima. Zona je površine 15,18 ha, sastoji se od 23 parcele pri čemu su ostale još četiri parcele na prodaju. Ukoliko se ukaže potreba za proširenjem poduzetničke zone, potrebno je izmijeniti detaljni plan uređenja zone.
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - proširenje poduzetničke zone - povećanje ulaganja u zoni (poticanje kupaca zemljišta koji nisu započeli s gradnjom ili na početak ulaganja ili na prodaju, povećanje broja novih poduzetnika u zoni) - promocija poduzetničke zone - intenziviranje komunikacije s postojećim ulagačima u zoni
Nositelji	Općina, Međimurska županija, REDEA
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - površina proširenja poduzetničke zone - iznos ulaganja u zonu - iznos promocije poduzetničke zone

Mjera	2.2.2. RAZVOJ TURISTIČKIH SADRŽAJA I USLUGA
Cilj	Povećati prihode na području od turističkih djelatnosti te stvoriti nova radna mjesta u turističkom sektoru.
Obrazloženje	Iako postoje nedostaci u smislu turističke infrastrukture i suprastrukture, dobar prometni položaj općine te blizina drugih turističkih središta nudi mnogo mogućnosti za razvoj dodatne ponude u turizmu na području općine. Postojeća kvalitetna sportska infrastruktura, šljunčare i lovišta mogu biti odlična podloga za razvoj aktivnog turizma, a blizina autoputa predstavlja mogućnost za privlačenje tranzitnih turista te u skladu s tim osnivanje kampa, poticanje stanovništva na otvaranje privatnih smještajnih kapaciteta te poboljšanje enogastro ponude na području. Jedan od velikih potencijala za razvoj turizma je i prvo hrvatsko Schönstattsko svetište, jedno od dvjestotinjak u svijetu, koje godišnje privlači više tisuća hodočasnika.
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - razvoj turističke ponude za aktivni turizam (s naglaskom na sportsko-rekreacijski) te vjerski turizam - izgradnja sportsko-rekreacijskog centra u funkciji turizma (lovsко-streličarski turizam) - uređenje prostora uz bivšu šljunčaru (sportski sadržaji, šetnice, postavljanje urbane opreme itd.) - pokretanje inicijative za osnivanje kampa na području bivše šljunčare Donje Trate - jačanje komunikacije s Turističkom zajednicom Međimurske županije radi aktivnijeg uključivanja lokalne turističke ponude u ponudu koja se promovira sa županijske razine - poticanje lokalnih ugostitelja na povećanje kvalitete enogastro ponude
Nositelji	Općina, Međimurska županija, TZ Međimurske županije
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - izgrađen sportsko-rekreacijski centar u funkciji turizma - uređen prostor bivše šljunčare

Mjera	2.2.3. OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE I PRIMJENA U TURIZMU
Cilj	Sačuvati i promovirati kulturnu baštinu u svrhu obogaćivanja turističke ponude.
Obrazloženje	Uz razvoj ostale turističke infrastrukture na području, nužno je i revitalizirati kulturnu baštinu i uključiti je u turističku ponudu područja, ali i kako bi se baština očuvala za buduće generacije. Etno zbirka u Maloj Subotici jedna je od vrijednijih etno građa u Međimurskoj županiji te joj je zbog količine prezentiranog materijala potrebno osigurati kvalitetnije prostore za daljnju prezentaciju i razvitak. Uz etno zbirku, tu je i stari mlin u Strelcu koji je očuvan kao primjer tradicijskog načina života i rada, no potrebno ga je revitalizirati kako bi se uklopio u turističku ponudu.
Sadržaj (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - revitalizacija mлина u Strelcu u kulturne i turističke svrhe - uređenje prostorije za smještaj etno zbirke
Nositelji	Općina, Međimurska županija
Pokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> - revitaliziran stari mlin - uređen izložbeni prostor etno zbirke

6. USKLAĐENOST S DRUGIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

Strateški razvojni program Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine usklađen je s Razvojnom strategijom Međimurske županije 2011.-2013. (prema naputku MRRFEU produžena na 2016. godinu), s nacrtom Razvojne strategije Međimurske županije do 2020. i s Lokalnom razvojnom strategijom LAG-a Međimurski dolni i bregi u čijem članstvu se Općina nalazi (prikazano u tablici 16).

Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013. usklađena je sa Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske 2011.-2013. (SRR RH) kao ključnim nacionalnim strateškim dokumentom za usmjeravanje i koordinaciju regionalnog razvoja. Dokument SRR-a usklađen je sa svim relevantnim zakonima i ostalim strateškim sektorskim dokumentima na nacionalnoj i EU razini.

Strateški razvojni program također je usklađen s Prostornim planom Međimurske županije i Prostornim planom uređenja Općine Mala Subotica.

TABLICA 16. USKLAĐENOST STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA OPĆINE MALA SUBOTICA OD 2015. DO 2020. GODINE SA STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

PRIORITETI	MJERE	STRATEŠKI DOKUMENTI Usklađenost s Razvojnom strategijom Međimurske županije 2011.-2013. (2016.)	Usklađenost s Razvojnom strategijom Međimurske županije do 2020. (nacrt)	Usklađenost s Lokalnom razvojnom strategijom LAG-a Međimurski dolni i bregi
CILJ 1. KVALITETNI UVJETI ZA ŽIVOT LOKALNE ZAJEDNICE				
1.1. Izgradnja i učinkovito održavanje infrastrukture	1.1.1. Izgradnja cijelovitog sustava vodoopskrbe, pročišćavanja i odvodnje 1.1.2. Poboljšanje kvalitete prometnog sustava 1.1.3. Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje društvene infrastrukture 1.1.4. Uvođenje širokopojasnog Interneta	2P3-M3 Unaprjeđenje socijalne infrastrukture (modernizacija, izgradnja nove) i jačanje pripadajućih ljudskih potencijala 3P2-M1 Zaštita vodenih resursa te nadogradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje 3P2-M2 Unaprjeđenje prometnog infrastrukturnog sustava Županije	2P1-M2 Podrška obrazovnom sektoru (od predškolskog do visokog obrazovanja) i jačanje kompetencija ljudskih potencijala 2P2-M1 Unaprjeđenje zdravstvenog sustava 3P1-M3 Zaštita vodenih resursa te nadogradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje 3P2-M1 Unaprjeđenje prometnog infrastrukturnog sustava Županije 3P2-M4 Povećanje korištenja informacijsko-komunikacijskih tehnologija (IKT) te uvođenje širokopojasnog Interneta na području cijele županije	2.1.1. Izgradnja i modernizacija društvene infrastrukture 2.1.2. Izgradnja i modernizacija komunalne infrastrukture 2.1.3. Uređenje i održavanje javnih površina
1.2. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje energijom	1.2.1. Jačanje svijesti o zaštiti prirode i okoliša 1.2.2. Poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	3P1-M1 Zaštita prirode i upravljanja zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Međimurske županije 3P1-M2 Stvaranje preduvjeta za održivo gospodarenje svim šumama 3P1-M3 Uspostava cijelovitog sustava gospodarenja otpadom 3P3-M2 Poticanje korištenja	3P1-M1 Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša i upravljanja zaštićenim dijelovima prirode i ekološke mreže na području Međimurske županije 3P1-M2 Promicanje važnosti zaštite prirode i okoliša 3P1-M4 Povećanje učinkovitosti sustava gospodarenja otpadom 3P3-M1 Poticanje korištenja energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije	2.2.1. Promicanje zaštite okoliša i prirode te očuvanje biološke, geološke i krajobrazne raznolikosti

		energije iz obnovljivih izvora energije 3P3-M3 Poticanje energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru	3P3-M3 Povećanje energetske učinkovitosti i racionalno korištenje energije u javnom i privatnom sektoru	
1.3. Jačanje socijalne kohezije	1.3.1. Unaprjeđenje uvjeta za kvalitetan društveni rast i razvoj 1.3.2. Jačanje suradnje civilnog i javnog sektora	2P1-M3 Unaprjeđenje obrazovne strukture i jačanje kompetencija ljudskih potencijala 2P1-M6 Poticanje cjeloživotnog učenja 2P4-M1 Unaprjeđenje rada organizacija civilnog društva 2P4-M2 Jačanje sudjelovanja organizacija civilnog društva u razvoju županije 4P2-M1 Jačanje međuzupanijske, međuregionalne i prekogranične suradnje	2P1-M1 Primjena strateškog pristupa razvoju ljudskih potencijala MŽ 2P1-M2 Podrška obrazovnom sektoru (od predškolskog do visokog obrazovanja) i jačanje kompetencija ljudskih potencijala 2P1-M4 Poticanje cjeloživotnog učenja 2P1-M5 Stručno osposobljavanje i usavršavanje nezaposlenih osoba za tržište rada 2P1-M6 Podrška zapošljavanju mladih osoba 2P3-M2 Poboljšanje kvalitete života skupina u osjetljivom položaju 2P4-M1 Stvaranje poticajnog okruženja za rad organizacija civilnog društva 2P4-M2 Jačanje aktivnog sudjelovanja organizacija civilnog društva u razvoju županije	3.2.1. Promicanje djelovanja LAG-a i animacija članova 3.2.2. Projekti suradnje LAG-a
CILJ 2. POTICAJNO PODUZETNIČKO OKRUŽENJE				
2.1. Jačanje konkurentnosti poljoprivrede	2.1.1. Jačanje znanja poljoprivrednika i poboljšanje proizvodnih procesa 2.1.2. Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta	1P4-M1 Okrupnjavanje zemljišta s ciljem poboljšanja konkurenčnosti poljoprivredne proizvodnje 1P4-M2 Povećanje proizvodne učinkovitosti poljoprivrednih proizvođača	1P4-M1 Okrupnjavanje zemljišta s ciljem poboljšanja konkurenčnosti poljoprivredne proizvodnje 1P4-M2 Poticanje organiziranja i povezivanja poljoprivrednih proizvođača radi njihovog jačeg pozicioniranja na tržištu	1.1.1. Razvoj suvremenih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava

			1P4-M5 Povećanje proizvodne učinkovitosti i konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača te razvoj inovativnih proizvoda u poljoprivredno – prehrambenom sektoru	
2.2. Jačanje poduzetništva i razvoj turizma	<p>2.2.1. Proširenje poduzetničke zone i unaprjeđenje uvjeta za ulagače</p> <p>2.2.2. Razvoj turističkih sadržaja i usluga</p> <p>2.2.3. Očuvanje kulturne baštine i primjena u turizmu</p>	<p>1P1-M1 Razvoj poslovnog okruženja i jačanje pozitivne poduzetničke klime</p> <p>1P1-M2 Proaktivno pristupanje privlačenju ulaganja i razvoju gospodarskih zona</p> <p>1P5-M2 Unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga kroz specijalizaciju i diversifikaciju</p> <p>1P5-M3 Osiguravanje efikasnog upravljanja turističkom destinacijom Međimurje</p> <p>2P5-M1 Podizanje svijesti o važnosti kulturne baštine i kulture</p> <p>2P5-M2 Oživljavanje kulturnih i povijesnih sadržaja</p> <p>2P5-M3 Očuvanje nematerijalne kulturne baštine</p>	<p>1P1-M1 Podrška rastu i razvoju gospodarske aktivnosti i povećanju ulaganja</p> <p>1P1-M2 Poticanje ulaganja u ljudske resurse</p> <p>1P1-M3 Proaktivno pristupanje privlačenju ulaganja i razvoju gospodarskih zona</p> <p>1P3-M1 Poticanje interesnog povezivanja poduzetnika</p> <p>1P5-M1 Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga</p> <p>1P5-M2 Jačanje kapaciteta i konkurenčnosti pružatelja usluga</p> <p>1P5-M4 Sustavna promocija Međimurja (kao cjelovite turističke destinacije)</p> <p>1P5-M5 Osiguravanje uvjeta za efikasno upravljanje turističkom destinacijom</p> <p>2P5-M1 Povećanje dostupnosti kulturnih sadržaja i kulturne baštine većem broju stanovnika</p> <p>2P5-M2 Očuvanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine</p>	<p>1.1.2. Poticanje novih ruralnih djelatnosti i usluga</p> <p>1.2.1. Umrežavanje turističke ponude, unaprjeđenje postojećih i kreiranje novih turističkih proizvoda i usluga</p> <p>1.2.2. Povećanje i unaprjeđenje smještajnih kapaciteta</p>

Izvor: Izrada autora

7. FINANCIJSKI PLAN

Kako bi se strateški razvojni program te aktivnosti predviđene po svakoj mjeri što učinkovitije provele, potrebno je predvidjeti finansijska sredstva za svaku pojedinu mjeru. Stoga će se finansijski okvir za provedbu Strateškog razvojnog programa temeljiti na sljedećim izvorima financiranja:

- **Proračun Općine Mala Subotica** - planirana su sredstva za kapitalna ulaganja i projekte organizacija civilnog društva (prvenstveno kulturno-umjetničkih udruga te udruga u području sporta i rekreacije).
- **Proračun Međimurske županije** - projekti navedeni u Strateškom razvojnom programu Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine jednim su dijelom i projekti od interesa Međimurske županije, koja će se ukoliko to bude potrebno uključiti u pripremu i provedbu projekata kao partner ili kao suradnik.
- **Državni proračun** - sredstva državnog proračuna najvećim se dijelom odnose na infrastrukturna ulaganja u nadležnosti državnih poduzeća, a za određene tipove projekata postoje mogućnosti sufinanciranja kroz različite nacionalne fondove ili zaklade.
- **EU fondovi** - članstvo RH u EU i dostupnost EU fondova svakoj jedinici lokalne samouprave, pa tako i Općini Mala Subotica, predstavljaju daleko najizdašniji izvor financiranja za razvojne i strateške projekte. Ovaj oblik financiranja nije ograničen na određene tipove projekata te uključuje Europske strukturne i investicijske fondove (ESIF) i to kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija, Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali, Program ruralnog razvoja (Mjera 7) te programe teritorijalne suradnje (prekogranična i transnacionalna suradnja).
- **Ostali izvori** - projekti koji se financiraju iz ostalih izvora uključuju sredstva javnih ustanova te privatna sredstva fizičkih osoba.

Procijenjen potrebni proračun za provedbu pojedinih mjera definira se u godišnjim akcijskim planovima. Akcijski plan provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine za razdoblje od 2016. do 2018. godine prikazan je u poglavljju 8.

Finansijski plan provedbe strateškog razvojnog programa prikazan je u tablici 17., a ukupni iznos finansijskog plana do 2020. godine za provedbu Strateškog razvojnog programa iznosi 81.878.500 kn. Najviše sredstava za provedbu finansijskog plana planirano je iz lokalnog proračuna, i to 47,11 % te iz EU fondova 39,73 %.

TABLICA 17. FINANCIJSKI PLAN PROVEDBE STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA OPĆINE MALA SUBOTICA OD 2015. DO 2020. GODINE ZA PERIOD OD 2016. DO 2020. GODINE

CILJ	PRIORITET	ŠIFRA MJERE	MJERE	IZVORI FINANCIRANJA U KUNAMA					PLANIRANO PREMA GODINAMA U KUNAMA					UKUPNO U KUNAMA			
				LOKALNI PRORAČUN	PRORAČUN MEĐIMURSKE ŽUPANIJE	DRŽAVNI PRORAČUN*	FONDOWI EU	OSTALI IZVORI**	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	MJERA	PRIORITET	CILJ	
1. Kvalitetni uvjeti za život lokalne zajednice	1.1. Izgradnja i učinkovito održavanje infrastrukture	1.1.1.	Izgradnja cijelovitog sustava vodoopskrbe, pročišćavanja i odvodnje	12.000.000	0	2.500.000	14.500.000	1.000.000	0	3.000.000	21.000.000	3.000.000	3.000.000	30.000.000			
		1.1.2.	Poboljšanje kvalitete prometnog sustava	2.000.000	0	1.600.000	3.750.000	0	250.000	500.000	6.000.000	300.000	300.000	7.350.000			
		1.1.3.	Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje postojeće društvene infrastrukture	13.560.000	300.000	1.950.000	5.030.000	100.000	3.070.000	6.420.000	950.000	4.000.000	6.500.000	20.940.000			
		1.1.4.	Uvođenje širokopojasnog Interneta	50.000	0	40.000	70.000	0	0	0	80.000	80.000	0	160.000	58.450.000		
	1.2. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje energijom	1.2.1.	Jačanje svijesti o zaštiti prirode i okoliša	3.978.000	100.000	750.000	3.716.500	5.000	151.500	3.084.000	314.000	2.500.000	2.500.000	8.549.500			
		1.2.2.	Poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	1.830.000	0	730.000	2.455.000	0	105.000	1.705.000	2.505.000	350.000	350.000	5.015.000			
	1.3. Jačanje socijalne kohezije	1.3.1.	Unaprjeđenje uvjeta za kvalitetan društveni rast i razvoj	1.550.000	50.000	150.000	535.000	5.000	365.000	600.000	425.000	450.000	450.000	2.290.000			
		1.3.1.	Jačanje suradnje civilnog i javnog sektora	67.000	5.000	0	45.000	0	18.000	24.000	25.000	25.000	25.000	117.000	2.407.000	74.421.500	

CILJ	PRIORITET	ŠIFRA MJERE	MJERE	IZVORI FINANCIRANJA U KUNAMA					PLANIRANO PREMA GODINAMA U KUNAMA					UKUPNO U KUNAMA				
				LOKALNI PRORAČUN	PRORAČUN MEĐIMURSKE ŽUPANIJE	DRŽAVNI PRORAČUN*	FONDOVI EU	OSTALI IZVORI**	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	MJERA	PRIORITET	CILJ		
2. Poštano poduzetničko okruženje	2.1. Jačanje konkurenčnosti poljoprivrede	2.1.1.	Jačanje znanja poljoprivrednika	275.000	10.000	7.000	0	5.000	59.000	59.000	59.000	60.000	60.000	297.000	507.000	507.000		
		2.1.2.	Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta	65.000	10.000	60.000	75.000	0	0	20.000	150.000	20.000	20.000	210.000				
	2.2. Jačanje poduzetništva i razvoj turizma	2.2.1.	Proširenje poduzetničke zone i unaprjeđenje uvjeta za ulagače	1.890.000	0	500.000	750.000	0	10.000	15.000	3.015.000	50.000	50.000	3.140.000	6.950.000	7.457.000		
		2.2.2.	Razvoj turističkih sadržaja i usluga	980.000	200.000	500.000	1.150.000	0	0	100.000	2.580.000	100.000	50.000	2.830.000				
		2.2.3.	Očuvanje kulturne baštine i primjena u turizmu	330.000	50.000	150.000	450.000	0	0	80.000	100.000	400.000	400.000	980.000				
UKUPNO															81.878.500			
RAZRADA PLANIRANIH SREDSTAVA PREMA IZVORIMA FINANCIRANJA				lokalni	županijski	državni*	fondovi EU	ostali**										
				38.575.000	725.000	8.937.000	32.526.500	1.115.000										
				47,11%	0,89%	10,91%	39,73%	1,36%										
<p>* Državni proračun uključuje i sredstva javnih poduzeća. ** Uključuje i javne ustanove koje se financiraju iz županijskog proračuna</p>																		

Izvor: Izrada autora

Uz finansijski plan nadovezuje se i popis strateških projekata Općine Mala Subotica koji je prikazan u tablici 18. Prema popisu, na području općine predviđeno je sedam glavnih strateških projekata, većina u području društvene infrastrukture.

TABLICA 18. PREGLED GLAVNIH STRATEŠKIH PROJEKTA OPĆINE MALA SUBOTICA DO 2020. GODINE

Rb.	Naziv projekta	Sektor (npr. turizam, infrastruktura, gospodarstvo)	Cilj projekta	Kratki opis	Vrijednost projekta (kn)	Planirano vrijeme provedbe	Status projekta (npr. ideja, pripremljena dokumentacija, radovi u tijeku....)	Usklađenost sa Strateškim razvojnim programom Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine
1.	Adaptacija i dogradnja Dječjeg vrtića "Potočnica" Mala Subotica	Društvena infrastruktura	Osigurati prostorne uvjete za uvođenje jasličke skupine.	U vrtiću u prosjeku boravi oko 80-90 djece, podijeljenih u 2 mješovite grupe i 2 starije, te će se adaptacijom vrtića stvoriti prostorni i pedagoški uvjeti za uvođenje jasličke grupe.	2.000.000 kn	2016.-2017.	građevinska dozvola	1.1.3.
2.	Uređenje središta naselja Mala Subotica	Infrastruktura – urbano uređenje	Povećati privlačnost Male Subotice kao mjesta za život i turističkog odredišta	Proširenje i uređenje glavnog trga u naselju, uređenje hortikulture, spomenika, postavljanje info ploča, signalizacije, parkinga itd.	3.000.000 kn	2016.-2017.	građevinska dozvola	1.1.3.
3.	Sanacija zatvorenog odlagališta komunalnog otpada "Molvine" Sv. Križ	Okoliš	Smanjiti negativne utjecaje otpada na okoliš	Saniranje i zatvaranje odlagališta	6.000.000 kn	2017.	pripremljena dokumentacija	1.2.1.
4.	Izgradnja sportskog centra	Društvena infrastruktura	Unaprijediti sportsko-	Uređenje vanjskih igrališta, trim staze, atletskih staza,	7.000.000 kn	2019.	ideja	1.1.3.

	kod OŠ T. Goričanca Mala Subotica		rekreacijsku infrastrukturu radi povećanja kvalitete života mještana i povećanja turističke ponude područja.	gledališta za posjetioce, travnatih površina, prostor za parking itd.				
5.	Izgradnja Društvenog centra u naselju Piškorovec	Društvena infrastruktura	Osigurati romskoj nacionalnoj manjini mjesto za okupljanje i rad	Izgraditi društveni centar u naselju Piškorovec koji će služiti kao prostor za provođenje kulturnih, obrazovnih, zdravstvenih i sl. programa.	5.500.000,00	2017.- 2018.	građevinska dozvola	1.1.3.
6.	Izgradnja centra za lovačko- streljičarski turizam	Turizam	Povećanje turističkih dolazaka i noćenja	Povećati turističku ponudu područja izgradnjom centra za lovačko- streljičarski turizam, koji će se naslanjati na postojeću turističku ponudu (sport i rekreacija, etno zbirka) te potencijalne nove turističke atrakcije područja (kamp i Schönstattsko svetište).	7.000.000 kn	2019.- 2020.	građevinska dozvola	2.2.2.
7.	Izgradnja reciklažnog dvorišta u Zoni poduzetništva Mala Subotica	Okoliš	Povećati učinkovitost zbrinjavanja otpada	Izgraditi građevinu namijenjenu razvrstavanju i privremenom skladištenju posebnih vrsta otpada. U reciklažnom dvorištu bit će moguće odvojeno skupljati i do 40 različitih vrsta otpada	1.500.000,00 kn	2017.- 2019.	pripremljena dokumentacija	1.2.1.

Izvor: Izrada autora

8. PLAN PROVEDBE

Akcijski plan provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine izrađen je za razdoblje od tri godine, točnije od 2016. do 2018. godine. Preporuka je da se nakon isteka tog razdoblja napravi Akcijski plan provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine za 2019. i 2020. godinu.

Akcijski plan prikazuje pojedinačno koje aktivnosti po svakoj mjeri treba provesti kako bi se ostvario pojedini cilj, u kojem razdoblju se predviđene aktivnosti trebaju provesti i koja su finansijska sredstva potrebna da bi postigli zadane pokazatelje svake mjerne do 2020. godine.

TABLICA 19. AKCIJSKI PLAN PROVEDBE STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA OPĆINE MALA SUBOTICA OD 2015. DO 2020. GODINE ZA PERIOD OD 2016. DO 2018. GODINE

Naziv cilja	R.br.*	Naziv prioriteta/mjere/AP	Pokazatelji				Iznos sredstava u 2016.	Iznos sredstava u 2017.	Iznos sredstava u 2018.
			Naziv	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2020.			
1. Kvalitetni uvjeti za život lokalne zajednice	1.1.	Izgradnja i učinkovito održavanje infrastrukture					3.320.000	9.920.000	28.030.000
	1.1.1.	Izgradnja cijelovitog sustava vodoopskrbe, pročišćavanja i odvodnje					0	3.000.000	21.000.000
		AP: Izgradnja cijelokupnog sustava pročišćavanja i odvodnje	Izgrađen sustav	km	0	1,6	0	3.000.000	20.000.000
		AP: Izgradnja vodovodne mreže u novim ulicama i rekonstrukcija postojeće mreže na području općine	Izgrađen sustav	km	0	1,1	0	0	1.000.000
	1.1.2.	Poboljšanje kvalitete prometnog sustava					250.000	500.000	6.000.000

		AP: Rekonstrukcija, izgradnja i održavanje nerazvrstanih cesta	Dužina uređenih cesta	km	0	35	250.000	300.000	4.000.000
		AP: Rekonstrukcija lokalnih cesta	Dužina uređenih cesta	km	0	8	0	100.000	1.000.000
		AP: Izgradnja preostalih pješačko-biciklističkih staza/traka	Dužina izgrađenih PBS	km	0	15	0	100.000	1.000.000
1.1.3.	Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje društvene infrastrukture						3.070.000	6.420.000	950.000
	AP: Adaptacija i dogradnja dječjeg vrtića	Površina dograđenog objekta	m ²	0	380,17	1.000.000	2.500.000	0	
	AP: Prilagodba javnih objekata kako bi bili pristupačniji osobama smanjene pokretljivosti	Prilagođeni objekti	broj objekata	0	2	20.000	20.000	20.000	
	AP: Uređenje javnih trgova/parkova u naseljima	Uređeni trgovi/parkovi	broj	0	3	1.000.000	3.000.000	330.000	
	AP: Rekonstrukcija/izgradnja društvenih domova	Rekonstruirani/izgrađeni objekti	broj	0	2	400.000	200.000	200.000	
	AP: Adaptacija mrtvačnica	Uređeni objekti	broj	0	2	200.000	200.000	0	
	AP: Izgradnja nadstrešnica na grobljima	Izgrađene nadstrešnice	broj	0	1	350.000	0	0	
	AP: Uređenje okoliša na grobljima	Uređen okoliš	broj	0	2	100.000	300.000	0	
	AP: Izrada dokumentacije za uređenje sportsko-rekreacijskog centra u Maloj Subotici	Izrađen dokument	dokument	0	1	0	0	200.000	
	AP: Uređenje sportskih terena u naseljima	Uređeni objekti	broj objekata	0	2	0	50.000	200.000	

		AP: Izrada dokumentacije za rekonstrukciju objekta Zdravstvene stanice Mala Subotica	Izrađen dokument	dokument	1	1	0	150.000	0
1.1.4.	Uvođenje širokopojasnog Interneta						0	0	80.000
	AP: Izrada plana razvoja širokopojasne infrastrukture na području općine	Izrađen dokument	dokument	0	1	0	0	80.000	
1.2.	Zaštita okoliša i održivo gospodarenje energijom						256.500	4.789.000	2.819.000
1.2.1.	Jačanje svijesti o zaštiti prirode i okoliša						151.500	3.084.000	314.000
	AP: Edukacije stanovnika o zaštiti prirode i okoliša te odgovornom zbrinjavanju otpada	Održane edukacije	broj edukacija	0	4	5.000	5.000	5.000	
	AP: Edukacije o važnosti zaštiti šuma i upravljanju šumama za privatne šumoposjednike	Održane edukacije	broj edukacija	0	4	5.000	5.000	5.000	
	AP: Održavanje volonterskih akcija vezanih uz zaštitu prirode i okoliša te čišćenja okoliša	Održana događanja	broj događanja	3	10	4.000	4.000	4.000	
	AP: Sanacija ilegalnog deponija Molvine	Saniran deponij	broj	0	1	0	2.500.000	300.000	
	AP: Izrada projekta reciklažnog dvorišta u Zoni poduzetništva Mala Subotica	Izrađen dokument	dokument	0	1	137.500	0	0	
	AP: Izgradnja objekta/vidikovca u Svetom Križu za promatranje ptica bregunica	Izgrađen objekt	objekt	0	1	0	570.000	0	

	1.2.2.	Poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije					105.000	1.705.000	2.505.000
		AP: Poticanje energetske učinkovitosti javnih objekata	Obnovljeni objekti	broj objekata	0	3	100.000	200.000	2.000.000
		AP: Edukacije stanovništva o energetskoj učinkovitosti i OIE	Održane edukacije	broj edukacija	0	4	5.000	5.000	5.000
		AP: Rekonstrukcija učinkovite javne rasvjete	Rekonstruirana javna rasvjeta	km	0	21	0	1.500.000	500.000
	1.3.	Jačanje socijalne kohezije					383.000	624.000	450.000
	1.3.1.	Unaprijeđenje uvjeta za kvalitetan društveni rast i razvoj					365.000	600.000	425.000
		AP: Uvođenje jasličke grupe u vrtiću nakon dogradnje vrtića	Uvedena jaslička grupa	broj djece	0	10	0	60.000	60.000
		AP: Opremanje vrtića suvremenim didaktičkim materijalima	Sufinanciranje kupnje opreme	HRK	25.000	150.000	25.000	200.000	25.000
		AP: Poticanje sportskih programa od najranije dobi	Sufinanciranje sportskih programa	HRK	40.000	300.000	40.000	40.000	40.000
		AP: Poticanje društvenih, kulturnih i obrazovnih programa, te volontiranja svih dobnih skupina	Sufinanciranje projekata i programa	HRK	300.000	2.100.000	300.000	300.000	300.000
	1.3.2.	Jačanje suradnje civilnog i javnog sektora					18.000	24.000	25.000
		AP: Edukacija svih zainteresiranih dionika o pripremi i provedbi projekata, upravljanju organizacijom, komunikacijom, samofinanciranju i sl.	Održane edukacije	broj edukacija	0	4	5.000	5.000	5.000

		AP: Jačanje suradnje javnog i civilnog sektora pri pripremi (međunarodnih) projekata	Pripremljeni projekti	broj	0	3	3.000	4.000	5.000
		AP: Jačanje suradnje javnog i civilnog sektora pri provedbi (međunarodnih) projekata	Provedeni projekti	broj	0	3	10.000	15.000	15.000
2. Poticajno poduzetničko okruženje	2.1.	Jačanje konkurentnosti poljoprivrede					59.000	79.000	209.000
	2.1.1.	Jačanje znanja poljoprivrednika					59.000	59.000	59.000
		AP: Organizacija edukacija o temama relevantnim za lokalne poljoprivrednike	Održane edukacije	broj edukacija	0	4	5.000	5.000	5.000
		AP: Jače povezivanje Općine s lokalnim poljoprivrednim proizvođačima i promocija lokalnih poljoprivrednika na turističkim događanjima	Promovirani poljoprivrednici	broj promoviranih poljoprivrednika	0	8	4.000	4.000	4.000
		AP: Mjerenje kiselosti tla	Iznos dodijeljenog sufinanciranja	HRK	50.000	250.000	50.000	50.000	50.000
	2.1.2.	Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta					0	20.000	150.000
		AP: Provođenje postupka okrupnjavanja/komasacije	Površina okrupnjenog poljoprivrednog zemljišta	m2	0	36.000.000	0	20.000	50.000
		AP: Priprema dokumentacije za izgradnju sustava navodnjavanja	Izrađena dokumentacija	dokument	0	1	0	0	100.000
	2.2.	Jačanje poduzetništva i razvoj turizma					10.000	195.000	5.695.000

	2.2.1.	Proširenje poduzetničke zone i unaprijeđenje uvjeta za ulagače					10.000	15.000	3.015.000
		AP: Proširenje poduzetničke zone	Izgrađena površina	m2	0	43.930	0	0	3.000.000
		AP: Promocija poduzetničke zone	Iznos za promociju poduzetničke zone	HRK	10.000	70.000	10.000	15.000	15.000
	2.2.2.	Razvoj turističkih sadržaja i usluga					0	100.000	2.580.000
		AP: Izgradnja sportsko-rekreativskog centra u funkciji turizma (lovsko-streličarski turizam)	Izgrađen objekt	objekt	0	1	0	0	2.500.000
		AP: Uređenje prostora uz bivšu šljunčaru	Uređena šljunčara	objekt	0	1	0	100.000	80.000
	2.2.3.	Očuvanje kulturne baštine i primjena u turizmu					0	80.000	100.000
		AP: Uređenje prostorije za smještaj etno zbirke	Uređen objekt	objekt	0	1	0	80.000	100.000

Izvor: Izrada autora, iznosi su u kunama

9. PRAĆENJE, VREDNOVANJE I IZVJEŠTAVANJE

Kako bi provedba Strateškog razvojnog programa bila učinkovita, potrebno ju je sustavno i redovito pratiti i mjeriti, a da bi se na vrijeme uočila sva moguća odstupanja od plana provedbe, ali najvažnije kako bi mogli pratiti postižu li planirane mjere željeni učinak na postavljene ciljeve.

- **Glavnu ulogu praćenja, vrednovanja i izvještavanja o provedbi Strateškog razvojnog programa Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine preuzet će Općinska uprava.**

Općinska uprava bit će zadužena za prikupljanje, obradu, analizu i čuvanje podataka te će jednom godišnje izrađivati izvještaj o odrađenim aktivnostima i ostvarenim pokazateljima. Izvještavanje o provedbi Strateškog razvojnog programa bit će usklađeno s vrednovanjem ostvarenja općinskog proračuna, kako bi se omogućila uspješnija provedba.

Za potrebe izvještavanja o realizaciji aktivnosti unutar pojedinih mjera Općina će kontaktirati predstavnike civilnog sektora s područja općine, predstavnike javnopravnih tijela u Međimurskoj županiji, a po potrebi i predstavnike privatnog sektora s područja općine.

Pratit će se sljedeći pokazatelji:

- realizacija pojedinih ciljeva, prioriteta i mjera,
- ostvareni pokazatelji po provedenim aktivnostima,
- odgovornost u korištenju finansijskih sredstava,
- usklađenost provedbe s utvrđenim proračunom.

Nakon provenenog vrednovanja, godišnji izvještaj o provedbi Strateškog razvojnog programa bit će dostupan javno na internetskoj stranici Općine.

POPIS SLIKA

SLIKA 1. PRIKAZ PROMETNE INFRASTRUKTURE NA PODRUČJU OPĆINE MALA SUBOTICA	10
SLIKA 2. KARTA POKRIVENOSTI 4G MREŽE NA PODRUČJU	11
SLIKA 3. BROJ STANOVNIKA PREMA SPOLU I GODINAMA PREMA POPISU STANOVNOSTVA 2011.	15
SLIKA 4. PRIRODNI PRIRAST PO NASELJIMA NA PODRUČJU U 2014. GODINI	16
SLIKA 5. OBRAZOVNA STRUKTURA OPĆINE MALA SUBOTICA PREMA SPOLU PREMA POPISU STANOVNOSTVA 2011.....	17
SLIKA 6. BROJ PODUZETNIKA PREMA DJELATNOSTIMA NA PODRUČJU OPĆINE U 2014. GODINI.....	21
SLIKA 7. ZONA PODUZETNIŠTVA MALA SUBOTICA.....	26

POPIS TABLICA

TABLICA 1. ZAŠTIĆENA KULTURNA DOBRA NA PODRUČJU OPĆINE MALA SUBOTICA.....	9
TABLICA 2. DUŽINA CESTA NA PODRUČJU OPĆINE MALA SUBOTICA	10
TABLICA 3. KUĆANSTVA OPĆINE S PRISTUPOM INTERNETU	12
TABLICA 4. PODACI O OPSKRBI PLINOM U 2015. GODINI.....	12
TABLICA 5. VODOOPSKRBA I ODVODNJA	13
TABLICA 6. KRETANJE BROJA STANOVNIŠTVA PO NASELJIMA.....	14
TABLICA 7. POPIS NAJZNAČAJNIJIH UDRUGA S PODRUČJA OPĆINE.....	20
TABLICA 8. PREGLED DJELATNOSTI I PRIHODA U 2014. GODINI NA PODRUČJU	23
TABLICA 9. ZAPOSLENOST I PLAĆE KOD PODUZETNIKA U 2014. GODINI NA PODRUČJU OPĆINE	24
TABLICA 10. BROJ OBRTNIKA U OPĆINI PO GODINAMA.....	25
TABLICA 11. PREGLED BROJA SUBJEKATA KOJI SE BAVE POLJOPRIVREDNOM PROIZVODNJOM NA PODRUČJU OPĆINE MALA SUBOTICA I MEĐIMURSKE ŽUPANIJE.....	27
TABLICA 12. PREGLED KATEGORIJA I POVRŠINA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA NA RAZINI OPĆINE MALA SUBOTICA I MEĐIMURSKE ŽUPANIJE.....	28
TABLICA 13. PREGLED UZGAJANIH ŽIVOTINJA NA PODRUČJU OPĆINE MALA SUBOTICA I MEĐIMURSKE ŽUPANIJE	29
TABLICA 14. RAZVOJNI PROBLEMI I POTREBE PODRUČJA	32
TABLICA 15. POKAZATELJI UČINKA STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA DO 2020. GODINE	38
TABLICA 16. USKLAĐENOST STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA OPĆINE MALA SUBOTICA OD 2015. DO 2020. GODINE SA STRATEŠKIM DOKUMENTIMA	48
TABLICA 17. FINANSIJSKI PLAN PROVEDBE STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA OPĆINE MALA SUBOTICA OD 2015. DO 2020. GODINE ZA PERIOD OD 2016. DO 2020. GODINE.....	52
TABLICA 18. PREGLED GLAVNIH STRATEŠKIH PROJEKTA OPĆINE MALA SUBOTICA DO 2020. GODINE.....	54
TABLICA 19. AKCIJSKI PLAN PROVEDBE STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA OPĆINE MALA SUBOTICA OD 2015. DO 2020. GODINE ZA PERIOD OD 2016. DO 2018. GODINE.....	56

POPIS KORIŠTENIH IZVORA

- Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
- Državni hidrometeorološki zavod
- Državni zavod za statistiku
- Državni zavod za zaštitu prirode
- Elektra Čakovec
- Financijska agencija
- Godišnji plan i program rada Osnovne škole Tomaša Goričanca u šk. god. 2015./2016.
- Hrvatska gospodarska komora
- Hrvatska obrtnička komora - Obrtnička komora Međimurske županije
- Hrvatska poljoprivredna agencija
- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM)
- Hrvatska Schönstattska obitelj
- Hrvatske ceste d.o.o.
- Hrvatski Telekom
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
- Informativno glasilo Općine Mala Subotica „Naš listek“, lipanj 2003.
- Izvješće o stanju okoliša Međimurske županije
- Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima - Međimurska priroda
- LAG Međimurski dol i bregi
- Međimurje plin d.o.o.
- Međimurska energetska agencija d.o.o.
- Međimurska županija
- Međimurske vode d.o.o.
- Ministarstvo kulture
- Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
- Narodne novine
- Odluka o određivanju ranjivih područja na nitrate u Republici Hrvatskoj (NN 153/09, 130/11)
- Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 158/13)
- Odsjek za zdravstvo, socijalnu zaštitu i nacionalne manjine Međimurske županije
- Općina Mala Subotica
- Plan provedbe vodno-komunalnih direktiva
- Poljoprivredna savjetodavna služba
- Program ukupnog razvoja Općine Mala Subotica
- Prostorni plan Međimurske županije
- Prostorni plan uređenja Općine Mala Subotica

- Pučko učilište Novak
- Registar kulturnih dobara
- Registar ljekarni
- Registar udruga
- Registar ustanova socijalne skrbi
- Strateški marketing plan turizma Međimurske županije 2014.-2020.
- Strateški plan za unapređenje zdravlja i smanjivanje nejednakosti u zdravlju u Međimurskoj županiji
- Turistička zajednica Međimurske županije
- Udruga sportske rekreativne "Sport za sve"
- Ured državne uprave u Međimurskoj županiji
- Varaždinska biskupija
- Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije
- Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije
- Županijska uprava za ceste Međimurske županije

**PRILOG 1. MIŠLJENJE MINISTARSTVA ZAŠTITE OKOLIŠA I
ENERGETIKE O POTREBI STRATEŠKE PROCVJENE UTJECAJA NA
OKOLIŠ I OCJENE PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU**

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 149

KLASA: 612-07/16-58/319

URBROJ: 517-07-2-1-16-2

Zagreb, 25. listopada 2016.

OPĆINA MALA SUBOTICA
Glavna 29/a
40321 Mala Subotica

PREDMET: Zahtjev za ocjenu o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš i prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu Strateškog razvojnog programa Općine Mala Subotica za 2015. do 2020. godine
- mišljenje, daje se

Veza vaša KLASA: 300-02/15-01/4, URBROJ: 2109/10-03-16-32

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, koje sukladno odredbama članaka 39. i 45. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, broj 93/2016) od 16. listopada 2016. godine nastavlja s radom kao Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, zaprimilo je vaš zahtjev pod gore navedenim brojem kojim u postupku ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strateškog razvojnog programa Općine Mala Subotica za 2015. do 2020. godine, u okviru kojeg se provodi i postupak prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, tražite mišljenje ovog Ministarstva. Uz zahtjev je dostavljena Odluka o provođenju postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za Strateški razvojni program Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine koju je 13. rujna 2016. godine donio načelnik Općine Mala Subotica (KLASA: 300-02/15-01/4, URBROJ: 2109/10-03-16-31), popunjeni Obrazac o ocjeni o potrebi strateške procjene utjecaja programa na okoliš od 13. rujna 2016. godine i Strateški razvojni program Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine.

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, sukladno odredbama članka 47. st. 1. vezano uz članak 26. st. 1. i članak 46. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/2013), članka 64. st. 5. te članka 70. st. 2. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/213, 78/2015), Uprava za zaštitu prirode, daje

mišljenje

- I. da je Strateški razvojni program Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine prihvatljiv za ekološku mrežu i
- II. da se za Strateški razvojni program Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine ne treba provesti strateška procjena utjecaja na okoliš.

Strateški razvojni program Općine Mala Subotica od 2015. do 2020. godine (u dalnjem tekstu: Program) planski je dokument nastao iz potrebe za definiranjem ključnih odrednica koje će odrediti temelj društvenog i gospodarskog razvoja općine. Programom su definirana dva strateška cilja:

- kvalitetni uvjeti za život lokalne zajednice,
- poticajno poduzetničko okruženje.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/2013, 105/2015) na području obuhvata Programa, odnosno Općine Mala Subotica ne nalaze se područja ekološke mreže.

Na području Općine Mala Subotica nema zaštićenih područja temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode.

Predmetni Program je planski dokument općenitog karaktera s nedostatnom razinom definiranosti planiranih zahvata (prostorni smještaj istih), ali se u postupku prethodne ocjene može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže budući da se u obuhvatu područja Općine mala Subotica, kao niti u neposrednoj blizini, ne nalaze područja ekološke mreže. Primjenjujući načelo učinkovitosti i ekonomičnosti postupka, ovo Ministarstvo nije zatražilo mišljenje Hrvatske agencije za okoliš i prirodu o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja Programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Sa stajališta sektora zaštite prirode uzimajući u obzir općeniti (strateški) karakter Programa mišljenja smo da njegova provedba neće imati negativnih utjecaja na bioraznolikost područja Općine Mala Subotica te stoga nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš. Prilikom realizacije pojedinačnih zahvata potrebno je provesti odgovarajuće postupke sukladno posebnim propisima (zaštita prirode, zaštita okoliša, gospodarenje otpadom, prostorno uređenje, građenje itd.) kako bi se eventualni mogući negativni utjecaji sveli na prihvatljivu razinu.

Dostaviti:

1. Naslovu (*R s povratnicom*),
2. U spis predmeta, ovdje

KLASA: 300-02/15-01/4
URBROJ: 2109/10-02-16-43
Mala Subotica, 15. 11. 2016.

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPJSKE UNIJE

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

***Izrada Strateškog razvojnog programa Općine Mala Subotica
od 2015. do 2020. godine***

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA

Udio sufinanciranja: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaze u ruralna područja